

Privilegia

vetaff

Then Stoormächtigeste / Höghborne
Furst och Herre /

Herr Gustaff Adolph
Sweriges / Böthes och Wendes Konung /
Stoorfurst til Finland / Hertigh vthi Estland
och Carelen / Herre vthöfver Inger-
menneland / &c.

Giffue

**Sweriges Rikes Råd / Rids-
derkap och Adhel /**

Ufrån Anno M. DC. XVII. in på
Åhr M. DC. XXVI.

CUM PRIVILEGIO.

Tryckt i Stockholm / aff Ignatio
Meurer / Åhr 1634.

42
 W Gustaff Adelff/medh Gudg

Nåde/ Sveriges/ Godes och Wän-
 des Konung / Storfurste til Finland / Her-
 tigh och Eskland och Carelen / Herre och öf-
 fver Ingemanland / etc. Gode witterligt /
 för Ds och wære Effectkommande Sveriges
 Regerande Konungar och Herrar / at effect Wenige Sveriges
 Rikes Ständer/ Andelige och Werldlige/ Högre och Lägre icke alles
 nast offra til förmene och enlannerligh på then Riksdagh i Norköping
 höles år 1604. bewilliget och samtycke Så och sedan i Norköping/
 år 1612. effect eben Större och högre Furstes och Herres/
 Her Karls eben Rikonde/ Sveriges Godes/ Wendes Finnera/ Ca-
 relers/ Lappers i Norlanden/ the Taitaners och Eskers i Lifland etc.
 Konung / Wår älskelige färe Her Faders (Christelligh och höghbes
 edmellig i äminnelse) dödelige Fränsälle/ hyldet/ kende och annama
 mat hafwe Ds för icke wårta regerande Herre och Konung/ Behan
 och nu på ehene (knas ludi loff) wål öfwerståndne Riksdagh/ los-
 wet at göra Ds ehers Huldheets och Troobets lifflige Eedh/ effect
 Lagh och Sedhwana/ Och i så måtto lätie förnimma bådhe eben Sta-
 digheet/ som the hafwe at hålla wdhöfwer the the förr/ medh gott och
 eijdige Betenliande bewilliget och samtycke hafwe/ såsom och färdes
 then godwillige Benägenheet som the til Ds och eben Konungslige fa-
 milien hafwe och bewissa wele the til the Edle Wälborne och Wäl-
 bördige godhe Wån aff the berömmelige Adelige Ständer här i Rik-
 set / sigg hafwe godwilligen befinne lätie / och the uppå gjorde Ds
 ehers striffelige förpligheelse at the så wål som andre Rikssens Stän-
 der / wele wara Ds och wære Effectkommande/ Sveriges Rikes re-
 gerande Konungar och Herrar hulle/ trogne och råttwärdige Under-
 sätter/ och i alle måtto så slag emoot Ds befinna lätie/ som the på Gudg
 och råttwärdighes wågne skyldige och pligtige äre / Såsom och hafwe
 ospart och rpsart för wår och menige Sveriges Rikes/ alles wære färe
 re Fäderneslandz Ruld/ Liff och Dlodh/ och all the i ehers förmod-
 A ij genheet

genthet wata kan / alldeles som the thet för Gudh och hwar Christen
adeligh Man wele och kunne til swars wara / Så at Wij thesöre
hafwe orsak at låte them wår gunstige och närige Bmågembets thet
emoos igen mårckie och förnimme. Och såsom Wij thet förrehan
hafwe alijedh warit thet Adelige Ståndet medh ynnest bemågne / och
gärne hafwe serdt och ånsee thetas förkåffringh och hufte / så at the vthi
thet Wårde måge ochtade och hållne blifwa / som sådant berömmeligie
Ståndshufwa / och them til ådre och anseende thet bde / Allis hafwe
wij them och oppå förbemelte Ryttdörings Ryttdagh medh Privile-
gier / Frihetter och Rättigheter gunsteligem betändet och bemådet / eff-
ter som Wij the samma Privilegier / Frihetter och Rättigheter / för-
bemelte wår och Sweriges Ridderskap och Adel / Grefwar / Frihet-
rar / Riddare och Swenner / här medh och i thetas wår Breff / krafft
oppå thetas wår Konungahige Eröning / nådigst Confirmere och
frätsäp på effterskallande Sätt / hwilke the same och sonnerligen för
sig och thetas Effterkommande til emordelig / rikhet niuta och be-
hålla måge och Rätt / så at the här effter mår / en floar och o-
wifteligh Rättelse och Döddh / hwar och thetas Rättighet wår
må och Rätt.

I.

Såsom til thet förre : At effter som Wij vthi wår förra För-
sättring / thet Wij hafwe alle Ständer i gemeen gifwit / hafwe lof-
mat och tilogit / at wele hålla them alle medh thetas Christelige och
oförfälskade Religion / thet någon superstitiön eller Wens-
ligh låte och Wifund / Så wele Wij och nu Sweriges Rikets Ad-
deligh låte och Wifund / Så wele Wij och nu Sweriges Rikets Ad-
delskap och Adel här medh i sonnerhet hafwe lofwat / confirmert
och Rätt / at Wij wele hålla them alle och hwar serdeles / hufte bde
te och låte vthi thet Ståndet / medh Gudt klare och rene Ord / och
the Höghwårdige helige Sacramentens rätte samfällige beaktning
grundade äre vthi thet helige Dreppetste och Apokalypt / Skrift /
och vthi thet efdrandrade Aughburghste Confession. hwilken Ryt-
ter Carl thet femte drottaremarades år 1510. Arckidawis för
famat / alldeles som här i Konung Gudslofs stift och Konung Johan

(beagge högloflige ihugblommelses) förste Regimentes rittd / vthi thet
te Rikets hafwe brukeligit warit / och i förbemelte förre Forsättring
reherpselligare och widlöffigare försattat år.

II.

Thernåst lofwet och tillsäp Wij / at wille ålste / åbra och vthi
Wördring hålla / Rikets Ridderskap och Adel / Grefwar / Frihet-
rar / Riddare och Swenner / hwar och en effter thet Embete / Stånd /
Hårkompst och Wårde / och låte them sampt och i sonnerhet hwar och
en för sig / vthan någor qwaal och intrång niuta på Åbra / Liff /
Hicon och Godt / alle thetas wålsångne Frihetter / Privilegier /
Immuniteter / Herligheter / Rättigheter / och loflige Schwabne /
och thet widh i alla måtto hålle och handhafwe.

III.

Wij wele och Rikets höge Embeter låte beställa och bestitta
medh införde Swenske Mån / aff Riddare och Swenner / them Wij
besinne thet til tiårige / och ingen wanbördigh låte dragha them ef-
wer hufwudet / Rikets til Sport och Wandbra: Och sonner-
ligen thet här vthi thetas höge Embeter vthi bruk wår / nem-
ligen Droget / Marsk / Admiral / Cangler och Skattmästare och til så-
dane Embeter wele Wij wålic the hufte / bådte aff ålder / förstånd och
Skickelighet / som här i wår Rikets Swerige / aff Swenske Slåche
och Bördh födde äre.

IV.

Nåst förbemelte thet förnemstefem Embeter vthi Rikets
Råd / wele Wij wålic och förordne Rikets Råd och Cammer-
råd / hwilke alle thet aff Adelig Stamma och Swenske Slåche aff-
kompne wår / Och the samma wele Wij och wår Erfwinger / och
effterkommande Konungar wålic och tagge / hwilke Wij heller the
kunna finna och pröfwe / Of och Rikets nyttige och gangnelige wår.

V.

Och effter nu alle förbemelte Embeter hafwe måst förste mår-
dho och Omål medh Of vthi Rikets höge och wårbande Saker /
Så wele och Wij betändet hwar Embete för sig medh tilbörliche

A iii

Vnder

Underhåll/ på the the iustelligen thetas Skuld och Kall och föra kun-
ne/ och the vppå wele Wij medh wårt älskellige Kista Kista Kista en-
sådant förordning göra/ at sådan Förläning och underhåll skal stadiat
widh hwart och ett Kall och Embete blifwa/ Så at när en affaller/ och
en annan i staden igen förordnat blifwer/ må så eben som i staden och
faller igen meråder/ werte hwar och ett han sin Underhåll och Upp-
håll hafwe och sinne skal/ och sådant Underhåll och Förläning skole
the wthan affortning niuta och behålla.

V I.

Så wele Wij och at Adelige Personer måge wihi wårt Ko-
nungelige Tingsli brukade blifwa/ på the Wij när om tränger/ må-
ge hafwa them som skal vppå Kistens Saker förestå kunne/ och wihi
Handlinger och Translation kunde brukade blifwa/ Så och at hwar
och en må the igenom blifwa vpröfde/ at låta sine Barn til Lärdom/
Dygd och Författning vpröfwa. Så skole och Loginone och Hi-
redhållande Nämter icke råfnes någon til Underhåll/ alderlund
the thesede möste beståda Domare Embete. Så och at någon
Lagb och råder/ effter slem och sådana Kanta i. Så och at någon
da och noeta stadgat och förordnat är. Doch wele Wij hwar
förbehållit något aff the Händelser i hwar Landsände/ som i Sal-
Kontung Johans Privilegier förmålt är/ och förbehållit skole blif-
wa/ at förbåne Wirt trogne Wän och Tjänare i Hjärtet/ the mare
skal aff Adel eller elier/ Och sådant inge andre än godde Swenske
Wän/ som Sweriges Lagh wäl werte/ och hwarom och emom Lagh
och Allt skipe och plåga kunne.

V II.

Wij wele och icke låta them ostraffade blifwa/ som något tal-
och hwar vppå någon Kibare och Adelman/ the som hans heder/
dett och godde rofve analt/ och honom elier spottligen och til wirt
wara kan: Så wele Wij och icke tillåte/ at någon Kibare eller
Adelman skal blifwa wirtförd/ bestriktet/ fängsladet och tammad/
ten/ mocht mindre hiderwader å Liff eller Lcm/ En heller hwar
hans Huma och Båder/ Decess och Egendom/ löst eller fast/ afflådet/
hwar

hwadh heller han the årffe eller årligen förtient hafwer/ ransafat/
Röfflat/ boretgifwe eller i någon måtto affhende/ medh mindre och för-
ån han til någon grooff misgerning/ the medh han Liff/ åbra och god/
effter Laghen förwerlat hafwer/ öfwerlygat/ laghmunnin och dömdet
är. Doch hwar någon Kibare eller Adelman blefwe wihi någon
uppenbaar grooff misgernigh/ the medh han sw hafwer förwerlat
Liffwe effter Lagh och Laga stadger/ baar och å farsta gärning eller
flyande fore tagin/ så skal Ds här medh icke förtagit en sådant uppen-
baar Misgerningsman at låte antaste och wihi ett årligt och em
Adelman beqwemligit rum til saalsens veföring förwara/ och se-
dhan medh honom procedera effter lagha Doom. Men är Gär-
ningen icke så grooff/ vthan kan til åfwentys genom nödwärn/ åpre-
och redelligheets förwar/ hastige händelse eller annat stike blifwa lin-
drat och endstyllat/ så må eben skyldige niute Adeligb borgen och löffte
ell råta.

V III.

Wij wele icke låta läggle några Frälles Godz vnder Eronan/
eller och låta råfnaa förbruce wara för andre Orsaker skuld/ ån som
Sweriges Lagh the vherpdeligen förmåler/ nemligen/ När någon
leder å Fosterland sin vhländskan Hår/ och bår affwogh sköld emot
sin råtte Herre/ och bår sin råtte Fosterland: Men förseer sig
någon vhaft Adel wihi annat fall medh någon uppenbaar Misger-
ning/ så skal han icke annat ån effter Lagadoom straffat blifwa/ och
nåste skyldesse Arfwingar laga hans Godz.

I X.

Bræter någon Adelman Edöres Brott/ så må han hafwa
säker Leigde til Ds/ och til Tingo at swara the sin saal/ Och hafwa
sedan säker Leigde the ifrån och i sin Behold igen/ aldeles som Lagh
säger i Edöris Bållen 22. och 24 Cap.

X.

The och så illa more/ at någon Kibare eller Swen toge sig
the Drådh före/ at han förde Affwogh Sköld emot Ds och sin Fo-
sterland/ och i så måtto förbruce Liff/ åbra och Godz/ så skal icke hans
Hustruo

Husfrens/ Barns eller Folders deel ther vthi inmångies innan Jordh el-
ler Löödörret/ vthan ifrån Riffe blifwa. så at ther icke rillisto kan bort-
tagas/ vthan rättte ägande stöle sådant obehindret beholla.

XI.

Medhan och Lagh förstå/ at Qwinna eller Öfvermogi cy lön-
na Edidre bryta/ Hvarföre om någon Ridders eller Swens effter-
läne Enke eller Dotter släg någorlunda i hwar måtto ther så vara
kan/ förseer/ bröter och mishandlar/ så skal hon/ effter som misgernin-
gen är stor eller liten til/ lagbligen straffat blifwa/ och näste Frän-
det sage hennes Jord eller Löödörret. Hwar nu någon kan hafwa släg
at beslagga/ at någre Jordegods äre them annorkeden än Lagbligen off-
bendte/ så wile Wij ther öfwer tanjaka låta/ och hwarisen och enom
ther Lagh och Rätt kan vara/ låta wedersares.

XII.

När och så blinder/ at någre Jordegods lagbligen förbruter och
förwärfat warder vnder Dö och Eonan/ så wile wij vna och effter-
låta them någon aff them i Silakten/ dock Dö förbehållit/ Hvilken
Dö syntes them aff guld och nåde vna och effterlåta/ som sådant
medh tagen tinnit hwa Dö förwärfwa och förnema kunne/ ther wa-
ri släg en eller flere.

XIII.

At ther och så at någre kunne hafwa släg til at beslagga/ at them
någon Jord och Egendom/ eller Dress och Dewij kan affblada wa-
ra/ eller och någre Hamman kunne vara ifrån någrom raane och lagde
vnder Eonan/ och lofwat wederslag föte/ Hvilket så icke föte är
The samma måge allre sådant hwa Dö rillänna/ hwar bejmlar the
i them måtta kunne hafwa/ så wile Wij och låte ther effter tanjaka och
hwar sådant Dress och Gody kunne sinna/ så är Wij öfwerbödige
at låte bidge Dress och Segel och andre Documenter/ som vnder
mått Wäls sinna/ såsom och Gody resitueres och igen gifwes/
och bidge i sådant och andre måtto/ hwarisen och enom släg Rätt och
annan råslighet offbrennde/ nista och behålla låta. Och therföre
wile Wij icke mådde/ at någrom någet int ang Rätt och tillfogas skal
vthan

45.
Vthan at hwar och en må nista eben Jordh och Egendom som han
medh Lagha säng besteer/ ale in til thes honom någet medh Lagha
Doom ifrån minnes kan/ aldeles som Lagh förstå. Ther och så är/
at någon befinner sig til någor Gody och ägor bördigh wara/ så skal
honom vara frise vthan mishagh eller onåde/ at tale ther vppå/ och
hwar honom sådant blifwer för rätten tildömpe/ så må han obehind-
rat komma til sin igen/ Dock at sådant sterr medh Wår wettap.

XIV.

Effter vthi Grefweto/ Friherrers och andres Donationer
och Gåffwot/ som the aff framfarne Konungar bekommet hafwe/ för-
måle warder/ At när någon förändring eller omskiptelse sterr i Re-
gimentet/ så stöle the vthi lagligh och föresatt tisdh/ besölse eben Ko-
nung som tillkommer/ om Confirmation och stadfästelse ther vppå:
Therföre wile Wij här medh hafwe lofwat och tillsagde/ at när sådant
i underdånigheet och tilbörigen hwa Dö besölse blifwer/ så wile Wij
sådan stadfästelse vthan någon förwågring meddele låte.

XV.

Hwar och någon som til Gody arftagen är/ hade lagblige för-
binder/ eller och gjorde på förenempe tisdh och Dö så icke lagligt wo-
re ther så hastige at stadfästa och Confirmera som ther släg border/
Så skal dock eben andres rätt ther igenom icke förwärfas/ vthan föra-
behollen vara/ ther på en annan och lågligere tisdh at göra.

XVI.

Så wile Wij och här medh hafwe våre godhe Mån aff Rid-
derstapet och Adelen Privilegiet och benådet/ at the icke stöle vara
förpligade/ at så til råtte för någre liffsaler/ för mindre Mån än
eherae wederslister: Och inder Gody heller någon Egendom dömes nå-
gen Riddere eller Swen til eller ifrån/ vthan aff Riffens Råd/ eller
på Konungs Riffsa ringh/ som lagligen hållas kan: Medh mindre
än ther kan vara medh Jordfoner någre Parter emellan/ och thå sula
följes ther medh som Lagh säger.

XVII.

Så stöle cy heller Adelen Landbönder/ sårdels theras enstölse
B Hoff.

Hoffstienare/Bårds och Legbålon/ blifwa off Wäre Befalningsmän
 och Fougder wälsförde / slagne och i Handloffwor satte / heller i
 Torn och Håfseelse införde. Men hwar någon blifwer bestolt för
 någon Missgerning/ och är upbaat åtagen: Är han Landboos och bosast
 Man/ niute allmenne Landslag och Tingfredh/ Är han tienste bel-
 ler köfver Drengher / så skal sådant Husbonden eller hans Fougder
 kundgöra / Och han wari plichtigh at tage Drenghen i Hefte eller
 bergem/ som saken är til rått. Men blifwer han baat och tagen
 å fæste gerning / innan thet Slogslänt som Husbonden är boendes
 velt / så må han off wår Fougder eller Länsmän sänges och anwar-
 das i Husbondens Håfse / til näste Ting/ Och wari sedhan Husbond-
 den plichtigh at ställa honom för Rätt / eller sware hans saak. Men
 blifwer han sängen å fæste gærning/ annorslades än i bemälte Slog-
 slänt som Husbonden boor och / så föres i wåre Håfse til rått Ting-
 slänt: Och så snart någon Frälse Landboos/ Bårdsstienare eller Lega-
 bion/ bafwer wari för rätta / och thet blifwer felde til Liffwer / så skal
 han öfwer anwarandes wår Befalningsman / at såa sse tilbördighe
 Straff: Men blifwer han til Liffwer och Döfver dömd / så bafwer
 Wå nådigh effertlät / at Husbonden må niuta och behålla all Kri-
 nungsligh Rät och Sådret effert Adels Privilegier.

X V I I I.

Ibsliffest / Rote och Adels Landbönder frige wara the må
 Helligt Slogslänt / som Adels Landbönder bafwer hie til wå gient
 til Cronones beoff / hwiilke och i Calmar til en ridd effertlät
 blifwa off Adels Rättens Förfärdare til Uppehåll / Så at de
 them selfwer niute och behålla måge. Och Rote velt lilla månte sse
 wari för alle Dagwercker / Riddet / Skuggeret / Plöning och Hå-
 fslap / som Adels Landbönder hie til bafwer wari betungade medh
 Såd inen Befalningsman eller Fougder / Skal hie effert bafwer
 måge något wånt Adels Landbönder at tillåge och påwå. Och
 vndersegandes the Fall som Privilegierne innehåller / nemligen / At
 när Wå sse wåre och Rottens Lågherter genom Landet draga / eller
 Wå wåre Sendebudh til fremmande Rott förskick / eller ed wåre

46
 fremmande Sendebudh hie in i Rott til Of förskickede blifwe / eller
 och the lågherter kunne förefalla / som i Sweriges Lagh wåterwåls-
 gen förmåte stå: Så skal så wål Adels som wåre egne Landbö-
 der / bådhe medh Skuggeret / Riddet och andre Pålagor bielp til /
 at Wå och wåre Rote blifwe förfordrade och försorgde. Och se-
 le velt alle Riddet och Hielper blifwe råfnades två Frälse Land-
 boor emoot en Skatte och Cronobonde / och två halfwe emoot en beel /
 och två Fierdingstorpore emoot en half. Elieft Rote icke Adels
 Landbönder medh någre andre Bårder och Hielper / eller och i andre
 Fall blifwe betungade / än som förbemålt är. Och Rote altsid the
 Frälsebönder som vnder Adels Særegårdar oppå en Wyl när lig-
 ge til Dagwercker / blifwe frig för all Skugning och Tunga. Men
 the som ligger ifrån Særegårdarne belågne äre / skal göre hwar eridie
 Skugfredh emoot en Skatte och Cronobonde / effert Rottens stad-
 gar och Adels Rätt och Privilegier. Iher emoot Rote inen A-
 delsmåns Dienare fördrifte sig at tage någre Skugbåst och Fö-
 denkap boos Skatte och Cronobonder / wåhan boos theas Husbond-
 ders Landboer allene / Wåhan så är / at the off Of til Hofwed kallare
 blifwe / eller Wå eban velt Wåre och Rottens Åbender förskick-
 wele / så skal the så wål boos Wåre som theas egne Landbönder / medh
 Skuggeret och annan Riddorffse befordrade blifwa: Elieft Rote the
 för sig effert wåre Ordning betale som andre.

X I X.

Och när Rottens Rott och lågherter förefalla som velt La-
 gen förmåte äre / At någon Contribution och bielp meste pålagd
 blifwa: så skal icke något påläggas Adels Landbönder / Wåhan mee-
 nige Ridderskapets och Adels gode Jaa och Samtycke: Och så
 skal altsid i sådane bielp blifwa råfnade två fullsætes Frälsebö-
 der emoot en fullsætes Skatte och Cronobonde. Item två halfwe
 emoot en beel / och två Torpore emoot en half. Sålendes skal och
 bolles när någon Wåterwålsning boos Allmogem til Rottens Wåren
 och Försvar bewilliget och samtycke blifwer / så at bolles: Och
 vndersegandes the Landbönder som på en Wyl när vnder Særegår-
 derne

derne belågne åre/ hvilke alltidh för Skuden och Bröfkrifninges Ro-
le frile wara. Elieft skal Adelen weh ofredlige tider icke försware
meere Manhielp på sine Hinnman än som hwart Hemman kan nöds
corffteligen blifwe besatt och uppehållit medh. Wisan så är/ at hö-
ge Nöderorsten si erengle kan/ at Man wehaff Huser wehå möste/ id
Roke alle thet til mederedes finnas. Och ändoch Adelen Landbön-
der som under thetas Sätregärder på en Wihl när åre belågne/ Roke
som sagt är/ för alle Skugfärder och Gierdingar fril wara: Så Ro-
le doch thet under icke förstås the floore Låhn/ som framsarne Konim-
gar eller Wihl någre aff Adelen Herredz/ Sochne eller Gierdinge-
saals Rende och gifwe hafwe/ hwille såsom andre til Rålige Skug-
färder och Gierdingar swara Rulle.

X X.

När i Krijstider någon Landtogs Gierdh blifwer Lothliget
bewillaget til Ristjens baste/ och Ridderkapet id på samma ladh börs
Dri i Warcken sladdet åre/ id wele Wis we them aff Ridderkapet
och Adelen bekomma Proviand och nöderorsten uppehållit til thetas
Karler och Hållar/ så länge thet oppå Foget åre.

X X I.

Så skal och Ridderkapet och Adelen frile efterlåte wara/ at
handle och löpslagga medh frimmande och indländske til thetas Nö-
derorsten aff thet Afwel som thet aff thetas Afwegetz/ som och the-
tas Rbekninges/ kunne til upbörd hafwe: Och hwad thet elst icke
behåwa förpaga sigg påt i Rist til egen Nöderorsten och baste/ thet
skal them frile wara wehån Tull eller annan Beskudning wehållas och
förpaga/ til thetas Rålige Upbörd och Kopniest som Dri och Rist
til både lände kan: Doch så/ at thet icke annamne frimmande Gier-
der som thet sedan låte förpaga/ och thet efter och för under thetas Fri-
het/ för Tull och annan nytta så framt thet Nöde samma Gierd
wille förwårdas hafwa. Så skal och alle Landtogs aff Ridderkapet
och Adelen förbudet wara/ at drifwar medh Sale/ Ell och andre
Wapen/ så wål börs thetas egne som andre. Elieft måge thet fril
finde sine Skuter och Wägar wehå Lox och Gierdinges fril och wehå

47
sigg Gist til/ och andre Wapen til thetas Huns Naring och Uppe-
hållit: Men thet under skal icke wara tillåte at eage annars Mana
Spannemål eller hwad Gerd thet hålft wara kan/ at wehållit wehå
thetas egne Nampn thet at frildalle och försware/ och i så måtto Dri
och Wår Råteghet at förkorta/ widh thetas Wapens förbrutelse
som siet ibland Adelen Gerd förmenigla som förbemåle är.

X X I I.

Thestiftet Roke och alle aff Ridderkapet och Adelen niue och
behållit thetas Huns och Gärder som thet hafwe i Gärderne/ frile och
ledige för all Eronones och Stadzens tunga: Medh mindre än thet
som thet wehå boendes åre/ bruke någon Borgare naring/ medh Em-
bece eller annat/ thet döwer Borgarne och Embeceännarne kunne
hafwa sigg til at beswäre/ Och id måge thet göre som andre/ effter som
thetas Handel och förmågo tillåter/ Adelen Frihetter oförkortat.

X X I I I.

Wih wele och nådeligst hafwe efterlåte/ at Adelen enstolte
Zienare som någon aff them förlåner ett eller flere aff sine Arfwe-
gods för thetas linge och bewillte tieneft/ til frishet för thetas årlige
vblagor/ måge och i lista måtto för andre vblagor som aff Dri eller
elieft påbudne warde/ frile och förskonade blifwa: Såsom och när nå-
got Frelsehemman aff wådelid drimnet är/ och Husbonden til Hem-
manes upräkning måste efterlåte aff sin årlige Upbörd någre åbro
Frihet/ Så wele Wis och i lista måtto efterlåte så menge åbro Fri-
hetter på wåre och Eronones Upbörd/ som thet wehå medh råttas/
som förbemåle är/ kunne wehådes.

X X I V.

Efter och wål kunne finnes och uppspares/ Silff/ Roppar/ Zern
och annan bruul/ så wål på Adelen egne enstolte Arff och egendoma-
dagar som annorstades wehå Rist/ aff hwille moden Nytt och för-
del Rist til baste uprättas kunde/ om thet wehå bruul komma måtte/
Så wele Wis dochligst wål icke noget Bergsbruul låte uprätta uppå
Adelen Egendom/ Medh mindre än Wis låte handle medh them som
rätte egande är til Jorden/ at sådam medh hans gode wilm och samp-

tycke hett må och at Wis honom på Cronones wägne tilbörlighen
Wederlagh etherföre gifwe och förnöye wile.

XXV.

At thet och så/ at Jordäganden will self sådane Berzjbrusk
upptage och bruke/ oppå sine Åger och egen omkostnad/ så skal thet hos
någon frist och tillåte vara/ och thet vthaff gifwe Of och Cronan thet
erettionde Deelen aff thet the ofte och bekomme/ Cronan til Weder-
skänckelse.

XXVI.

Wis wile och här medh nådigst efterlåte hafwa/ at Ridderska-
pet och Adelen/ må och skal frist wara til at skina Foglar och Diur
oppå sine egne Årff och Egendom: Doch icke på annor tith om Å-
ren/ än lagh säger/ Nemligen: Ifrån Dloffmåstern och til Wersast-
on/ och en mer än til sin Nödtorff: Såsom och thet the hafwa lide
vthi/ eller på Land/ eller Herredz Allmenning/ Och Justicvthi thetas
egne Serömer/ Wærn/ och Allmenning/ efter thetas egen Lätt och
Nödtighet. Hwarföre och ingens Wærn Jägmästare eller Skye-
te/ skal jaa eller skute oppå Adelenz enffelte åghor/ eller i thetas
Riste wærn fiske eller fære lide/ thet wære sigh nåre Befalningzmån
eller andre/ vthan Jordägandes godhe wille/ Jaa och samtycke.
Doch skal thet wære Of frist at jag och skute hwar Of liden/ thet
Ridderskapet och Adelen icke är förnår/ Och skades vthi the tider
som Lagen thet vtherpdragen tillåter som förbemåle är: Och in thet
Wis anten på wære egne/ eller Cronones wägne någon Egendom
och Rättighet hafwe inne medh Adelen.

XXVII.

Så skal och Ridderskapet och Adelen frist wara/ at gånge och
bruke Låner/ Skatförlor och Qwarner i sine egne Serömer/ År och
Sköter/ så at Wäre och Cronones Befalningzmån och Jougant
lita skole göra them thet willeman något hinder eller sköning/ Och lita
Qwarner i Ser Öwarneffelommar laghos them ifrån eller laghos på
thet Åger/ thetas Wærner och Qdelammar frist och til lade/
vthan såsom thet medh thetas samtycke och bewilning/ som thet til
riste lagade wære funne.

XXIIX.

48.

Theflistest skal them och wære frist och ofbetödare at bygge
Midlqwarner/ Sägqwarner/ Hambrat eller annan Werkan på si-
ne egne Åger/ thet Lågenheten så tillsäger: Doch androm vthan skada
på någon Egendom i Åter eller Ång/ at thet vthbörstret icke må råder the
Klagan fere. Thet och någon aff Adelen är Jordägande i Sköter/
Serömmet och År/ bådhe widh Seranden och milt vthi/ och icke nå-
gon Wäre eller Allmenning. Liden kan wære igenom/ så måge the
thevthi bygga och werka såsom oppå thetas råte Egendom/ androm
vthan skada/ som förbemåle är.

XXIX.

Ingen skal och heller tillåte vara/ at lide bygga något werks/
anten Eel/ Bodd/ Apal/ eller annat bårande Tråd/ Jete heller Tims-
ter/ Wedh/ eller hwarth thet helst wære kan oppå någon Adelmans
Skogh och Åter/ thet han allene är egande vthi/ Vthan Jord/ och
Skoghägandes godhe wille och samtycke. Doch skal och wære en
Adelman frist och ebehindrat/ at lide bygga vthi the Skogar han
hafwer lide vthi/ en fter behoff och baste: Doch icke widdare än han
kan wære lidegande vthi och thet andre kan fere vthan Affskat och
skada.

XXX.

Thet må och wære Ridderskapet och Adelen frist/ at hafwa och
halla i fere Försvar och Tienst allehande Embetsmån/ som til Huns-
bålds Uppehälle/ carff och förbättring kunne sienlige wære. Doch
icke heller flere antage/ och vnder fere Rampn försware/ än hon ställ-
gen och self behöfwer.

XXXI.

På thet at the godhe Wänn aff Ridderskapet och Adelen måge
komma til någon Försarenhet/ så wäl thet igenom at the vthi frem-
mande Land wandre och sigh försökke/ Såsom och elist at the Of och
thetas Fadernefland thete bättre Tienst bewijisa kunne/ Så skal
hwar och en frist efterlåte vara/ at wandra vthi fremmande Land/
både

Både til at studera / eller til en fremmande Herrer / eller och sigb vrb
 Rnigh at bruka låca.

XXXII.

Vil lofwe och här medh för Ds och Våre Effterkommande/
 och Groverige Kistes Arffurster / at Wi icke meke löpa eller panes
 Nå til/moetie mindre offbende någrom någote felft och fråist Oedy/
 Thertigom thet loflike Ridderskaper och Adelsståndet vith någrom
 Slåge kunne mårfeligen förswarat blifwe: Medhminder ån Wi
 effter Lagen wore thet närmeste Bördsmän til/ at lösa eller årswat.

XXXIII

Niiderskapet och Adelen stolt och hafwa ius patronatus, och
 the Præbendals och Sochner the boendes äre, til at wille ther Kyrke-
 herder: Men hwar stætte än en rikhoff Adelen rethier Gælden eller
 Sochne boendes moro, och the anken sijn emellan eller medh Sochne-
 ras Inne-mære icke förlissa och föremå funne På skal Biskopen i sam-
 ma Skiffe hafwa made them emellan dispensera: Så at them må
 bliffwa tagen til Kyrkeherder, som becom komo ther til bial tiemlig
 och Ricktelig wæra: Och inæn Præstman them oppå tränges mæt
 theras Samtycke och gode Wille.

XXXIV

Effter vthl Sweriges Lath förmålen / at Adelen äghet göra och
 Wapnerlösen för ther Bod; the äghet / Edral förtjenstfull Jonat
 Wapnerlösen / hällen effter the Privilegier och then Ördning. **Så**
 Konung Johan (höglöflich i Amundhse) the medh giorde the
 Nienhagen / at then Adelsmann som haffver til förtjenstade **Ward**
 enliget Upbörd aff sine Arfwege; så giorde Wapner / at the Adels
 göra en Swerig Daler / han Edal hälla en godh Hält / at han dr med
 mårder the swerig lath Edlörer / hällen och en mårder / och the Adal
 sine Harnst / och fulla Wapner medh Böjor och Smider / som en godh
 Wapner med och han **sine i hiff** medh mårder / och the Adal en mårder
 Karl / som Hälsten besitter / och Adal Wapner redeligen upphälla sin
 Wapner Hälsterman på Adels Adels Upbörd och infomst / som the Adal
 Adal Wapner och Adal Wapner Adal Wapner. En Egan Adal Wapner

nas för sio Dte ett Gispund Smör för tolf öre/ett Gaal Osmund
jern för Marek/och en Fodringkåst tre öre: Hvad Gudsen i an
dre Perseler meere ränter/ och ware Huusbondanom sliß eil baste.

xxxv.

Samma Wapnasöyn skal oss pålägg i alle Landzændar på en
eijsdh om Åhret/ effter som Sveriges Lagh thet oberpteligen förmä-
ler/ och på inge andre Orter Rådhes/ än som Laghen oberpteligen
förmä. Och skal samma Tienst göras så wäl aff Låhn som Afwec-
godz: Doch vndanlagghandes Ridderstapfens och Adelens Slott/
Huus och Afweclagårder/ och thet enstolte Åghor.

XXXVI.

Så wile Wij och / at medh Adelen Wapnatenest må hällre blifwa / effter högloffligh S. Konung Johans Adelige bebaiffne Privilegier, som förmåkt är / således : At när Wäre trogne Männ off Adelen / som boe i Wästergötaland / Småland / eller andre Lande / ender emoot Danmark's Örenghat / skole hälla Of then Wapnatenest wldh Finland's Örenghat / som the Of plichtlige äre / och sonnerligen när något Långe och beswårlighe Tzagh wore förbanden / Så skole sådane godhe Män off / Ioannus Landzgender hälle slag och tcheras Föld på tcheras omkostnast alle in til Örenghen på twå Månaders tidh hwart Åhr / så länge Kriget warar : Thet emellan skole tcheras Krigsföld blifwa försorgde medh Besoldning och Promiant vthaff Olerder / eller tiliff lifsa som Wäre eggie Krigsföld hafwer och försorgt blifwer. Thet emoot skole och Wäre Underlöter och Adelsmän rithi Finland / när the medh tcheras Wapnatenest blifwa sådhan fordrader / emoot Danmark's Örenghat / hälle slag och sitt Föld på tcheras egghen Omkostnade in til Örenghen / åhrligen så länge Kriget warar på lifsa lina tidh : Thet emellan skole och tcheras Föld / såsom förbeuåle är / blifwa försorgde / såsom Wäre Swenske Krigsföld / så länge Tzagh och Resor wara / the medh the och adelen skole slag behöfve lätte.

XXXVII.

Her emoot Skole the vthi fredlige tijdher niver Förförmiga för
balsme mindre Wapnacknest: Doch /a/ ar Adelen för triffe San-
ning

ning skole weta/ hwat the thetas fulla Wapnatienest bekomma skole/
thwar som helst omtränger/ midh thet Gerass/ som Lagh förmåler.

XXXVIII.

Thet och så befinnes/ at Fader/ Son/ Bröder och Måger äre
tillsamman om en Dikt och Dunt/ så må en aff them/ then til Kist-
sens Tienst kan Rickeligh wara/ för them alle Frälse och Wapnatienst
upphålla/ och i så måtto frälse them alla så länge the således om Dikt
och Dunt tillsamman äre.

XXXIX.

Hwar och flere aff them äre/ som sigb hoco Dik och i Kistens
Tienst wele bruka lida/ så skole the effter thetas Tienst tilbörliken löns-
se och besillade blifwa.

XL.

Hwar och någon Riddare eller Swen bleiwe vthi Krigstijder
aff Kistens Tienst fången/ eller inister sin Håll/ eller och eliest lif
thet Riddar/ Wår och Cronones Tienst/ så wele Wylåta honom rans-
sona igen/ och för hans Skadestånd tilbörlika Werdgödelning göra.

XLI.

Medhen och Sweriges Lagh sömål at Endret och Jungfru-
er måge för all Cronones Wapnatienst frise wara/ emedan the oaff-
te äre/ Såsom och Svermogi i lifsa måtto niute siet Gode frisl och
frise/ til then Daga som Sweriges Lagh sömål/ at the måge thetas
egne Wålstand wata/ Så skole the och alla så länge frigheet och fräl-
se niuta: Men effter then tighen Ral hwar frisloman siel (om han
leste frisligh de eller lagha förfall hawer) sigb vthi Cronones Tienst
bruka lida.

XII.

Effter och Sweriges Lagh vthiordeligen sömål at såsom Fräl-
se Jord må under Skatt komma/ när the vthiordeligen lät och riddar
lagh Tienst upphållas/ Altså och Skatte Jord vthi Frälse komma
och lifswa/ när Frälseman och Qwinna de Skattebende lifswa
er: Eller och Donda och Dondesöner/ måge aff Dik och Sweriges
Konung frälse sömålswa.

XLIII.

Såsom Wij tilförenne hafwe nådligest vnde och effterlåtit/ at
både Grefwar/ Friherrar/ Riddare och Swenner/ måge niuta och
behålla thetas Skott och Afswelagårder/ midh thetas enstolte Agbor
som ligga innan thet Råd och Råd/ frise för alle Velagor/ Så we-
le Wij och här medh gunsteligen vnde/ och Adelen Privilegierat haf-
wa/ At the samma Hemman som nu bygde äre/ eller här effter förbät-
tras tunne/ på sådane thetas Sättegårders enstolte egendom/ måge
och skole niuta och behålla frise och oråtnade i Wapnatienst: Såsom
och them behålle frise för the end deelar aff Tjenden/ som the här til v-
thi Kortieherberger bygde plaga. The skole och i lifsa måtto niuta
och behålla sonima Torpare/ som på thetas Gårdars enstolte Agbor
bygde äre/ frise för Lagmans och Herredshöfdinge Måntor/ och all an-
nor rumga thwad Namn then helst hafwer/ som förbemålt är.

XLIV.

Thet och någe aff Ridderskapet och Adelen sinnes/ som någon
besonnerlig Nådelighet hafwe hafst vthaff ålder på sine Gårder/
Dyrt eller och eliest/ och sådane medh Dreff eller vrmannes Nå-
delighet bewijja tunne/ them skal och aff Dik och Wäre Effterloms-
mande effterliden wara/ frise/ obhindras och eqwalde at niuta och
behålla. Och the til yttermera wiiso/ at Wij alle theta förbemålt
andels fast och oroggetigen wele midh mache hålla/ låte Wij weterli-
gen trostic Wäre Konungslige Soeret här nedan före/ och medh egen
Hand underskrifwis. Skrifit på Wäre Skott Upsala/
then 2. Octob. Åhr 1617.

GUSTAVUS ADOLPHUS.

E h

W y

Wü Gustaff Adolph / medh Gud:
Nådhe / Sveriges / Gøthes och Wendes
Konung / Storfurste til Finland / Herrigh vñh Efland
och Carlen / Herre vñh vñh Ingermanland / etc. Gøtewilleg
gic / at effter Dñ ålftelike Wåre trogne Wån / Tienare och Under-
ficer / Ristens Nåd / Ridderkap och Adelen som til ðenne berama-
de / måhåldne och öfwerståndne Ristdagh hafwa waris församblade /
hafwe icke allenast sig i alle måtto församne och godwillige finna li-
te / at komma Dñ och Cronan til Hñlp och Vñstån / vñh ðenne
nårmårande tids Lågenhet och Wilfor vñhan och i sonnerhet sedan
the om alle Lågenheter äre rått bleffne informerade / godwilligen
samvode och bewillat / så mdt the som alle andre Stånd / vñhan nå-
gon exemption eller Understøllan / aff hwarad Kall Embete / Stånd
eller Wårde / welc vñhgöra aff alle åtelige / stypelike och förnøtelike
Wahrut / som the anten sende til Stads / Tings eller Wårtnåd / thet
at sällas och förpæres / eller och them the til stor egen behoff til Stå-
deras föra låte / wck giffwa til Dñ och Cronan en lideligh Tull och
Accijs effter ðen Ordning som Wñ medh Wåre ålftelike Rist-
Nåd / Ridder / thet öfwer gørmde mdt / effter som ðetta wårde är
vñh sällwa Ristdaghs Beslutet infördt och förstått.

Ed på thet sampteligen Wåre Rist / Nåd / Ridderkap och Ad-
len / måge emøst ðen ðeras Gøtewillegheit äre spörre och måttat
Wåre gunstige benågenhet til ðeras Stånds blæring och upphåll
och at Wñ hem / hwar något Beswår aff samma Tull och Accijs
them påkomme / i under wñn o gærne höljne och tillade se welc : Hwar
författat Wñ så länge samma Tull och Accijs upphållt aff samma
hå Gøst och Wålgæmhet vñdt / giffwa och Rånst / såsom Wñ nu
hår wñn vñn Rånst och giffwa / Ristens Nåd / Ridderkap och
Adelen ðess Wilfor Nångheter och Privilegia som sällas :

Först. Effter the Adelen godwilligen hafwer bewillat til
Hörmåder Tull och Accijs / så hafwe Wñ och til at hindra och för-
ga thet hem på ðeras egne Personer icke må wñderstås något gø-
tewilleg

erett / allernådligst consenteret och tillåte / at alla Wåre Underficer
aff Ridderkapet och Adelen / sampt ðeras Hustrur och Barn / skole
blifwa frj vñh vñh ðeras Wår / Wagnar / Slådar och Håstar /
Skryn / Ristor / Vinor och Wågelost / för all inquisition och Ånkel-
ning / såsom och för all Tull och Accijs i så måtto obestwårade / doch / at
ther the på sine Skuter eller Wår / hafwa något meera inne än til
Rånlig Wågelost behöfwe / såsom och thet the något sällas eller och elst
til sig föra låte / thet skal wara eben allmenne Ordning vñderståat.

Til thet andra. Wñ welc och / at ðenne Tull och Accijs /
icke skal präjudicere Wåre ålftelike Rist / Nåd / Ridderkap och
Adel / vñh ðen Nåd och Fristhet the hår til daghs hafte hafwe / at ste-
pe ðeras Gød och Wahrut vñhriste / och thet införde igen sådane
Gød som them til ðeras Husfold behoff och Røstienst nyetigt wøre /
vñhan Tull och Beswår : Såsom ðeras aff of giffne Privilegia wñ-
dare vñhwisse.

Til thet Tredie. Wñhan och Wåre Ridderkap och A-
del / hafwe hoos Dñ vñderdånigst anhållit / om lindring vñh ðeras
Røstienst : Så hafwe wñ sådan ðeras ödmøt begåran aff sonner-
ligh Gøst och Nådhe anseede / och nu Røstiensten märkeligen föra
minskat och lindrat / til Ridderkapets bättre upphåll och Förtøff-
ring / i så måtto / at i staden för thet the hår til hafwe waris skoldige at
hålla Dñ och Cronan en warachtigh Karl och Håst / bewåpnat så
sammen och Benom / och medh fulle Wårjer försorgde för hwarje fy-
rehundrade Mard / the til årligh Inkomst hafwe aff ðeras Jorde-
gød / såsom Privilegiene vñhwisse : Så hafwe Wñ thet nu allera-
nådligst så wñde vñhtrådt och Røstiensten förringet / at the aff hwar-
re femhundrade Mard the åge til Inkomst aff ðeras Bønder / effter
eben Wårdering i Privilegiene förmåles / måge hålla Dñ och Cro-
nan en godh och warachtigh Håst och Karl / såsom sagdt är vñh Rø-
stiensten : I lista måtto wñhan månge sactige finnes / som vñhan siet
Fördårf och floore Beswår / för thet ringe Gød the åge / icke förmå
hålla en Håst til Cronones Tienst : Hwarföre hafwe Wñ nådigst
effectlæst / at thet som någon ågre minder Gød än til en haff Håst

E 11

effter

effter Privilegierna, at råmda och til thet blaffe tree thet Godes
mest ringa äre, måge vthådre en häst och Karl, doch på thet häste
Satt skofferade, och vele wij, at Wäre Münster-Herrern som thet til
deputerade warde, skole skodda hwars och ens Lidenhet, och soge
så them tilsamman, som tillyste swara skole, och sådant skal seer så
Wapensynen och icke enskilde aff någon annan än Wår Fullmäch-
tige.

Til thet Fierde. Effter Wij och hafwe Of allsids min-
lagdt, thet äbra och Dygd måtte i all Stånd tilwära, och fördeles at
mått Ridderkap och Adel, så inget mögeligt, måtte hållas reent och
oförskädat, Hwarföre hafwe Wij icke velat ansij thet Rätt Of och
Eronan tilkommer, vthi the Gode som genom ofrälst Giffte och eliest
Dii och Eronan vthi frälse kunne tilfälla, vthan til at gödeligen lea
påkända Wår Konungelige gunstige Denägenhet, emoot Wäre
etrogne Underlåter aff Ridderkapet och Adelen: Så stadga wij thet
här medh och binde allwarligen, at ingen Jungfru eller Widd aff ä-
deligh Selen, skal effter thet Dagh driffe släb, til at inleas släb i
något Eghenslups förbund medh någon frälst eller ofrälst Man,
vthan sin råttas Wälsman (som thet effter Lagen tilhär) gode Ja och
Samtycke: Ät och faderen död, så tages thet til förvthan Wäls-
mannen, eminne aff faderne och eminne aff Wäldernes Rätt och
Samtycke, än så många finnas, doch Of i så måtto förbehållet,
hwar någon Wälsman och Släktunge ofräligen lea släb emoot sin
fränkas Giffteindäl, at wi så på Karandens Klagemål, vele och
måge disponera vthi Saken effter som Wij finne thet til
mått. Giffte giffte släb någon Enka eller Jungfru til ofrälst
Man, så hafwe hon förbrutit thet Gode och ale last Aff til närmste
Släkt och fdermanter, och hennes Barn som hon i ofrälst ofter, war
re släb medh ale Jordegodz Arff. Lager och Jungfru eller Widd
Man emoot råttas Wälsman och förbundade eminne aff fader-
ne, och eminne aff Wäldernes Samtycke och gode Wille, vthan
ofrälst Man, så hafwe hon förbrutit thet Jordegodz och Arff, som
fogde är. Ät han frälst Man, så böt til närmste Hosp

52.
emenne äbra Rätte, som går aff bägges thet Jordegodz och stän-
de Godes Hospitalet til Underpane, så länge Borben är vthlagde:
Och samma frälstas Qwinna hafwe aldrig Rätt och Wäld, at kom-
ma vthi något Adeligit Bröllop eller Barnsdöl, och eliest vthi thet
gemene Lefwerne wara stuten nedan för alle andre Adels Frugger.
Äter någon Enka, Jungfru eller Widd, lågra släb aff frälst eller of-
frälst Man, hafwe förbrutit thet Jordegodz vnder närmste Arfwiln-
gar, och blifwer aldrig liden i Adelige Sambqmwämdeder: Äter hon
lågra släb aff sin egen fästeman, så böt eminne äbra Rätter, som gå
aff bägges thet Jordegodz til Hospitalet, och Godes så thet så län-
ge til Underpane: Och skal hon thet behålla til en ihogkommelse,
at en sådana Qwinna icke skal i något Adelige Bröllop eller Barns-
döl, teer släb ibland äbrlige Adels Frugger, och i the Samquembet thet
hon må komma, allsids stutas til Endan, såsom och thet Son, som
för Bröllopet afte, icke tilskädes at föra Glaswen, anen vthi thet
Bröllop eller Arff. Porneer. Aldenslund thet släb och nu en end
hafwer eldragit, at en part aff Adel hafwe Giffte släb medh ofrälst
Qwinne, och en part tagit wanfrågade Personer: Hwarföre haf-
we Wij för gott ansede, och til thet Adelige Ständes Wyrkning och
reputation nötte, at ingen Adelsman skal här effter wara effter,
lite at giffia släb ofrälst, och thet thet någon gör, vthan Wår färdes-
les consens, så skal hans Barn, som han medh ofrälst Qwinne ofter,
icke ochas för Adelsman, en heller nute Adelig Friheet, och hans
Jordegodz gänge effter hans Dödd icke Barnen aff ofrälst giffte, v-
than hans andre Barn, som han aff annat frälst giffte kan aflade haf-
wa, eller thet han allenaft emgiffte warit hafwer, eller icke andre
Barn hafwer hans näste Arfwinger så släde eller til ryggia i Äten-
ne til Arff: Och vele Wij at här effter strängeligen hållas skal, doch
thetta alest til förstående, at thet Wår Stadga och nådige Tillä-
else, icke skal tydes på thet som här til är stede, vthan allenaft til them
extenderas, som här effter, i några måtto, här emoot bröndes war-
de, hwar här til stede är, vele Wij at skole ochas och hållas såsom
thet en stede wore.

Thesse

These förbemålde privilegia och Rättigheter/ hafwe Wi nå-
 deligen vnde och efterläte/ Vår älskelige Kistz Råd/ Ridders-
 Kap och Adel at niuta och behålla så länge ehenn bewillade Full och
 Accis vppå skår/ medh ihetta vherpdelige förbehåld/ at hwat sam-
 me Full och Accis för Orsaker skuld afflades och affskaffades/ at så
 Roffensken åter reduceres vppå fyrehundrade Mark/ och göres
 efter Lagh och förra Privilegier aff alle ihem som frälst Gudz ämtu-
 ta. Sålom och at Ds och Cronan på samme Fall förbehållen all
 Rätt och Rättighet vthtill Gudz som sedan genom osträtt Rätt-
 efter Laghen faller til Ds och Cronan. Och så måtto all Vår och
 Cronans Rättighet restitueres i ihen Stat/ såsom ihen här til och
 för these Privilegia varit hafver.

At Wi nu ihetta/ som förbemålde skår/ således allermåte igt haf-
 we Vår Kistz Råd/ RiddersKap och Adelen/ vnde/ afswie och
 efterläte/ och welk ihem ihet wiidh hålla och handhafwa. Förbudans-
 des här medh alle Vår Embetsmän/ aff Ds/ och öfrige stånd/ vil-
 kor och månde/ så och alle andre som för Vår/ Allt skole göra och lå-
 ta/ at ihet icke tillfoga vffhemlige Vår älskelige Kistz Råd/ Rids-
 derKap och Adel/ sampt eller i sammanhången något hinder eller försåm/ i
 någon måtto wiidh Vår Hand och Wrede. Id hafwe wi ihetta
 medh egen Hand underskrifver/ och nederligan låta pågå Vår
 Konunglige Secret här nedan för. Osträtt och Rist-
 ritt på Vår Konunglige Elett Stodholm den

7. Maj/ År 1622.

GUSTAVUS ADOLPHUS.

W

53.
 Wi Gustaff Adolph/ medh Gudz Na-
 dhe/ Sveriges/ Göthes och Wendes Konung/
 Storfurste til Finland/ Hertigh til Estland och Carelen/ Herre och
 öfwer Ingermanneland/ etc. Öfre mitterligt/ at efter som Ridders-
 Kapets plicht är så här som annorslades / at gøre sin Herre och Ero-
 nan/ vtht ihettas Jordegods/ Roffensken til Åbra och Tarrf: Och
 Vår älskelige RiddersKap stelff off Ds vnderdånigst hafver begär/ at
 en nys ordning författas måtte/ hurulet es Roffensken göres skulle/
 ensannerligen på ihet at Ds och Cronan måtte stee rätt/ och hwat och
 en wette sin plicht/ och sine omkostnader rätt at använda. Iherföre
 hafwe Wi ehenn efterföljande Ordning låtit författa/ och welk at
 hon här efter/ först aff RiddersKapet stelff/ och sedan aff Vår Mun-
 sterherrer/ som nu eller framdeles kunne förordnas/ blifve strengeli-
 gen oblierverat och efterkommet.

Til thet Första. Sålom Laghen och Privilegierne Ade-
 lens tillhåller/ at nys Roffen Gudz och full Wapn så Estlamm och
 Brenen/ alltså skole och hafwa goda och starka Håstar/ som en Cho-
 rister draga kunne och skal Håsten förbehållas och minst wara bögh
 nys Quarten och tu Finger efter Stockholms Allen/ daal om Sa-
 delen: Och ingen Håst passera vnder Roffensken minder / så framt
 at Munsterherrarna icke sinne honom så stark och vnderfart at ma-
 ra/ at han en eller twå Fingers Låghet medh sin spede görliken
 kan vpsälla.

Til thet Andra. En waradig Karl skal stria så Hå-
 sten/ skottade medh en god och full Choris, så och Karlen slädd i en
 stark Klädning/ försord ihet sampt medh Stöfver och Stråer
 som ihet sig här.

Til thet Tredie. Karlen skal hafwa en god och stark Sa-
 del/ medh Jorboag och Hundtoag sampt Hufvudslåle och ihet
 ett par gode och bequeme Stränge och Munsthorde/ ihet til ett par
 gode Achenske eller andre Pistoler/ som ihet sinnet swara/ så och en
 god Apptare Dägen bequemb til hugg och stick/ och Karlarna för-
 söks

Brick medh nödortfrigh Krut och Bly til Munstring: Men til
 Elab hwar medh tre Stålpund Krut och ther til nödortfrigh Bly/
 och blifwe sedan försorgde medh Krut och Bly/ tillifka medh ther an-
 dre Krigsfolket.

Til thet Fierde. Hwar Frelsesman lefwerere eller låte
 lefwereta/ ther wore sigb genom Ryttemästaren eller någon annan in
 på Munstringen til Munsterherrarne sin rätte Jorde eller Godje
 länd/ som han bór för Kostiensta/ aff honom self underförförmen/ till
 förändes theruti/ Bårder/ Torp/ Qwarner medh theas rätte Rån-
 ter/ effter som the så aff selfwe Godjet årligen ochgåd/ så många
 Rånter som i Wårderingen effter Privilegierna komma: Och skal
 ther wihi förmåles Bården/ Torpen och Qwarner Rampn samt
 Landskapet/ Hårdt och Sochn/ ther ther til ligger wihi/ på ther man
 må wette/ hwad ther om sate är eller icke. Försommer någon at sena
 da sin Godje länd til Munstringh/ han skal böte för Försommelse
 wihi förste Munstringh/ som Daler för Håsten/ och andre Mun-
 stringen tjo Daler för Håsten/ och tredje gången 20. Daler för Hå-
 sten/ och ther ther besinnes/ at han håller min Ryttemästare/ in honom
 bår/ upräte icke the mindre Ds och Cronan och bewislig Rätt.

Til thet Femte. Effter och någon fast länd in medh
 millie/ anghen ochskändes något Godje eller förförändes Rån-
 ter/ the ther oppd then nysch gåd aff Godjet/ han skal böte förste resan
 femtio Daler/ andre resan etthundrade Daler/ och tredje resan/ 200.
 Daler/ in effter Förmåning sig icke bårter/ höfwe förmåder the God-
 ter under Cronan/ som han embandar eller the Rånter förförsket/ när
 the honom lagligen är öfvergått. Eftre ther och icke medh millie
 ochan kan Ryttemästaren aff omwettighet eller förförumelse/ så förmånes förste
 gen til Wådering/ och skände sedan/ om han flere gånger igen kommer/
 samma straff som sagt är/ om then som medh willer gör. Och är til
 merändes at sätom the Rånter som sigb förste icke bår upskänd/ all-
 så må och Förmåningerne som Ryttemästaren in perpetuum ochur Jor-
 dene ochskänd/ så at Kostiensten påren effter som Godjet så Rån-
 ter/ och

Til thet Siätte. De Fänge som ringe Godje bårter/ och

och är effterlåte/ at sigb eller tre måge wara om Håsten/ Rote tillam-
 manfogas så Munstringen/ och icke stillas det/ wi han på Munstring-
 gen/ och måge the wäl sin emellan afftala och göra Omkostnad/ men
 icke annorlunda än på Munstringen acceptieres. Eliet så frampe
 någon hawter effter Kostiensta Ordningen någon Rånter öfwer Hå-
 sten alt in til tiugu Daler/ the are Ryttemästare till fredy/ at in i then
 eller the Håster som hålles löpa må: Men stiger Godsen öfwer
 Håsten högre än til förbemålte 20. Daler/ så hålle ther en Håst lårde-
 les före/ och wore samma Adelsman icke mindre plichtigh för the öf-
 rige at hålla en Håst/ än såsom Råntern til femhundrade Mark syl-
 lest löpa.

Til thet Siunde. Kostiensten skal effter Privilegierna
 allsiidh wara til reedy eller swa/ at en Adelsman meet hwarest han
 medh upboder henne raga skal/ och ingen/ han wari sigb wihißke eller
 inrißke i kall och Embeten/ Civil eller Krigsh/ eller ock i sine Hushåld/
 så frame han til lagha År kommen är/ wore ther ledigh och frij före.
 Och ther an Söke/ Må och Förförar och Wårn för theas Privat
 Orsaker icke strax Ryttemästare/ så göres listmål Kostienst ther aff/
 effter Privilegierna/ lista som Godset bår wore/ och niute i så må-
 te hwar sin Rätt/ medh mindre at the blifwa samman om Dist och
 Daul/ och en wil Godset i medler tisth förförkostienste.

Til thet Ottonde. Entior och Faderlöst Wårn niute eff-
 ter Lagh och Privilegierna Frihet för Kostiensten men så brot So-
 nen är til lagha År kommen/ skal han sin Kostienst göra/ såsom ock
 Fadren förförkostienste Godset för Wårnen/ fast an Moderen dödd wor-
 re/ men ther Fadren och Wårnen are ommyndige så niute the omyn-
 dige Wårns Rätt.

Til thet Nionde. När Kostiensten upfordres/ så blif-
 wor sådane Ryttemästaren fungiort/ ordinarie otta Wårns tisth/
 för an Munstringen Ryttemästare/ medh mindre något oförmodeliger Fall
 påkomme/ at man then tiden icke kunde affbjuda. Och skal Ryttemäs-
 taren medh sin Tjänare och Drest låte the all Adelen weta/ som rna-
 der honom är/ och skal Adelen wara plichtigh at stossa lika Ryttemäs-
 taren

D 11

flareno

bea/ för barnet Håll K. i enst för att Daler.
 Tillettes Toltte. Dittom någon Håll: Karlstet Tolt
 skinnstrat / och gyller ländt / mare bonom först an
 mingo sommet han igen annan gångr/ bérst för Karlstet Daler
 för Hållt femton Daler / för Skuriljer sex Daler / för Tagb med
 Daler / för Pöskelst fem Daler / för Dägr med Daler : Dittom
 något annat gyller / som kan stes off Diemaren de förstas: så stema
 nes annan gångr till Dieming och Diemaren blifver så milt det
 hana stult de / pruffat efter Krigs-Ärticklarna medh Jern/ Wam
 och

GUSTAVUS ADOLPHUS.

Ullar =
ausp.

Wij Gustaff Adolph / medh Gudz
Nåde / Sveriges / Gødhes och Wændes Ro-
nung / Storfurste til Finlandh / Hertigh vñt Estland och Carlen /
Herte vñt Swer / Ingermanlandh / etc. Gøde wæderligit / æt effter
Wære Jæstelighe Rys / Riddeskap och Adel hafwe Dñ i
Vnderdånigheest afswole tilsåna / æt the stadh hafwe foresatt / medh
Wære nådighe Tillættelse / æt byggia och uprætta vñt ehenne Wære
Hufvudstæd Stockholm æt Riddarhus / æt til æt fõrmæra sine
Privilegia, hilla theas Samquæmder / Bröllop och andre solen-
niteter, så och anrætta theen Schola eller Collegium fõr theas
Vngdom: Dñandes bønnefælighe æt Wñ theen sådane tillættelse och
gunstelighe privilegia wille. Så effter eo Wñ aff synner
lighe gunst och nådhe / theen Wñ draghe til Wære Vnderfæter i ge-
men / och fæderles til thet Adelghe Stændet / gærna see theas
Vpkomst och fæderlesing / och the theas Vpset och Begær
ran æt wæra gødh och Råd: Hwarfæter bñt / æt the til nådighe
benættelse / och til Salsens bñt Besørdning the Wñ afswit theen eff-
terfællande Privilegia, Fri- och Rådshæter.
Så efft vñne och gifwe Wñ wñt Riddeskap och Adel til Riddes-
kaps Bøgning theen obogde Plægen som theen nyle Kystian war ærnat
æt fættas vpp / emellan Swærmunkte och Præstegæten fællagen /
hilla the i lænden ættatje emå Alner / och i bredde wñt Sdore æt
den ættatje emå Alner / och medh Herte indan ættatje emå Alner /
sampe all theen hagne Stænen som theen ligger och ættatje emå i Vun-
damment æt the til ærnat och ættatje emå fællagen. Vñne och the
boon och tillættelse / æt the måge fættas och Råd fættatje emå alle the hagne
som hilla emellan fættatje Plæge hille Swærmunkte och Præstegæ-
ten / så och fættatje Kystian i Wærmunkten och theen alle i Riddes-
kaps fættatje.

Til thet Andra. Sedan vñne mñ theen och hñ medh spe-
cial Frihætt och exemption på summa sine Riddarhus / sijn in lo-
cum publicum och theen Riddeskaps condition effterfættatje.

56
all Stadsens Tunga och Beswår / ehmadh Nampn the summa hafwa:
Fõrbeholdnes Dñ och Cronan / æt icke någen som theer til ættatje
kommer / æt bruka Døgerlighe Næring / sijn någon Tull och Accijs-
Frihætt vñder sådane Ræen tilhættatje.

Til thet Tredie. Wñ tillættelse och nådigheest / æt vñt samme
Riddarhus må effter Lægenhetem fõrbyggies allehanda Garuboder
och Rådare / som sedan kunna fõrbyras och vñtleses til Hirsens vñder-
hætt och vñtlesættatje.

Til thet Fierde. I lista mættatje vñne Wñ och effterlættatje al-
le the Jordegødh som kunne gifwas en fõrbemættatje Riddarhus och
Riddeskapsens ættatje offninget fñt fõr Wære och Cronens Røse
ættatje.

Til thet Femte. Så hafwe Wñ och nådigheest bevilliet æt
alle the bñter som Riddarhuset fõr sauter och seel vñt theas Røse
ættatje fõrfættatje / och effter Ordningen Røse komma / vñt fættatje och ættatje
vñndes Riddarhuset til gøde. Doch medh the fõrbemættatje / æt medh
ingen som aff Wære Munsterhæter och Commissarier blifwer saal-
fættatje / sijn genom Fingert / vñt Røse procederes, på the Wñ och
Cronan ættatje ehenne Wære gunstige Tillættelse / deffe richtigere och
bættatje Røse ættatje hafwa mættatje.

Til thet Siette. Wñ fõrordne och så hñ hoo och nådigheest
gillættatje / æt Riddeskapsen må vñt Rysdagerne och Møden komma på
Riddarhuset tilsammen / the ordeneligen dñt wættatje och deliberera
the Åbranden som blifwe proponerade sijn och ættatje the ordina-
rie mættatje æt sijn på en Dursse / the the någre twister sijn emellan
hafwe / som icke medh Rættatje / vñt medh fõrlættatje tracte-
res eller the the ættatje sijn emellan något hafwa æt affhandla.

Til thet Siunde. Och på the æt vñt theas Møden och
Rådslaghe ordeneligen må tilgæ / så hafwe Wñ the fõrordne / æt
hele Riddeskapsen vñt Sverige och Finlandh / så gammalt som nyle
Røse blifwe ættatje och distingueret i sine Familier och Jæter.
Hwiltet Wñ hafwe lættatje de la i ættatje Ordninger eller Classes. Vñ
the the fõrtatje Røse the wæra som aff Dñ eller Wære fõrtatje fram-
fættatje

förne Sveriges Konungar äre medh Äretitelar och grad til Herres
stånd förhöjades/eller här effter förhöjdes kunne. Nemligen alla Gref-
ver och Friherter/ hvilte Rådehafwa sine Sätten effter som the äre
intagne til/eller här effter thet medh bedres kunne/ Grefverne främst-
och the näst Friherterne. Vthi then andra Ordningem eller Clas-
se. Skole alle the Familier instrifwes som kunne bewijsa/ at någon aff
theras Förfäder eller Förfäder hafwa blidt Kjöpsens Råd; embete och
wördnina här vthi Xijter: Hvilke om Sätten sin emellan låta skole.
Vthi then tredje Skole komma alle the andre Familier som Frälke the.
na/och stånde them emellan i tre famälte om Sätten i allmenne Sam-
quemader/ effter som Lotten them äldre tillägnat/ och the nye äre aff
Dy eller framförne Konungar adlade til.
För det Fjärde. Ingen Råd hafwa stemma ibland Kjö-
psens Råd.

Därför framfäro Konungar adolde til.
 Til het Ottonde. Ingen skal hafwa flennia i land Ad-
 derskapet medh mindre han är instreswen i en off thesse trenne De-
 ningar / och hwar hafwer Sälamine wih then Ordningh han en gång
 de instreswen / medh thess hon ordentligen blifwer transfererat i en
 annan. Hwaridre nåt Wi eller Wäre effterkommande Swer-
 ges Konungar tackes någon Ofwälses Man medh Frälse och Säl-
 demirke at Privilegera. så skal han se sig på Adarsbuket påst nåt
 Wälses hällas och thet immatriculera lät tagandes sin Sälse och
 flennia nedertil och then tredje Ordningen. Blifwer och någon
 off Swennerne wördet och tagen i Kustens Adh / så skal han medh
 sine Barn och Effterkommande transfererers ihi Adars och the
 ras medertile Ordning / och behåller thet sin Num och flennia
 deris sedan han sig thet ordentligen hafwer instreswa lät. Hwar och
 någon wihut Adars eller Swenne Classe blifwer off Dä wördet
 medh Wersse eller Friherre Titel och dignitet. han skal på sam-
 slet til förste Ordningen transfererers. och ibland Wersserne til Fri-
 herrenes effter som thet honom defererers. tage sin flälse och flennia
 nedertil / och så hans Wälsesflennia effter honom.

Til thet Nyönde. Hvilken Ardelman som är föder af
Sverig eller finsk Fader och Moder eller af Svensk och finsk
Fader allena / såsom Mottern är frummande / han är Svensk Ardel-
man

man/ och niuter Swenske Manna Rätt och privilegium, hwadhel-
ler han sedes innan Rikets eller rēhan. Men kommer någon frem-
mand off Adelsbys in i Riket och giffet sig frälst inrikes/ han må
wål niute frälse så sine Odg/ men inter Säte eller Stämme ibland
Ridderskapet/ medh mindre och förr än han naturaliseres off Os eller
Wäre Effterkommande/ och sedan blifwer immatriculeret ibland
Ridderskapet/ och fånge allēdh wēl i den Ordning han förhres til rēt
nederste Sätte och Stämme. Men Barnen hans behöfwe icke at
naturaliseres rēhan äre off födzlerätten och effter gammal Sedwane
Swenske off Adel/ och blifwe strax in i Rikets och Ridderskaps
matrikel, och baswe Sätte och Stämme nederst i sin Ordning/ then
off Grefwe är född/ hoo Grefwerne/ och then off Frihette är född/
hoo Frihetterne/ och så hälle i like mätte medh andre.

Til thet Työnde. Ingen annan fremmande Man off
hwaradß Ståndh eller Nation han och är / Ssom en hellre hans Barn
afsladß medß Behländß Hustru / nisse här inrijtes frälse och Adeltige
Privilegier uppå Guds / medß mindre Silebe och stämme ibland
Niderstapet / medß mindre han eller the i sonner bett off Of eller Wä-
re Effterkommande naturaliseres eller så wärdi Gudjen wärðstom-
mer på niss Guds Privilegieres, i alle andre fall blifwe respektet
såom han är Man och wärdh till.

fore ibland Ridderkapet sine Sæche och stamme: Och ether the något
 Låhn hafwe aff Dp och Eronan/ ether fälle hans närmeste Arfwingar
 som intrifles blifwe i handa/ eller ether ingen finnes effter donatio-
 nen, så fälle Dp och Eronan beem igen. Men sine Arfwigodj och
 annan Arfwigodj mäs han och hans Barn niuta under Kopstienst/
 och så wisse hwar sin rätt ordentligen och lagbligen försöllet och erhö-
 ler. Och så wisse han sig i medlet tids icke haas någon thetta Afske
 Fiende och emän/ medh uenit rådh eller rådh anhängigh gör. Ether
 och någon sådan eller hans Son æter blefwe til modj/ at komma i
 Afsket igen/ och slag Dp och Eronan på nytt obligera, så må han
 æter nåå sitt eller sin Faders Sæche och stamme igen: Men wahn-
 slechtaades någon så högdj/ at han aff Haat eller stracht emöet
 sine Färdneslundj begofwe sigb vhrifles/ sotte ether sine Boo eller
 hemmest och ideligen implantade sine Barn och Efterkommande the-
 te Afskes förache/ han skal æthwarnas/ och ether han icke effter Fär-
 maningh affslår/ och beaffwer slag bitt igen/ så skal han hafwa förlo-
 radi sin stamme och Sæche ibland Ridderkapet/ så och sin Låhn ether
 han något aff Dp och Eronan hafwer rådet närmeste Joriffes Arf-
 wingar/ eller ether the effter donationen co til ære/ under Dp och
 Eronan igen: Och ware förplachtade at i sine lefwandens Liff sälla si-
 ne Arfwigodj/ eller ether ether icke sterr/ medan han lefwet/ så fälle the
 effter hans rådh til hans närmeste Arfwingar intrifles/ och han och
 hans Barn hälle mäs Afsket i alle måtto för wiffrenmande Ma-

Til thet Trettonde. När allmänne Riksdagat och
 Riksdagat så skal alle Ridderkapet öfwer Swertige och Finland
 många aff them til lagha Åte komne ære/ liteslag sinna tillstånd
 ler wette medh sin Dreff och fullmæche sin lagha försall som de at
 han så Samlingh lagget/ eller de manföer aff Alder/ eller i Afsket
 Joriff eller och vhrifles faren.

Til thet Fjortonde. Så snare the komma tillstånd
 te the fambles på Ridderhuset/ och hwar Åte eller Familie så skal
 malle och constituerare en aff the sine så the sinne ell hufwud för
 Familien/ som intaget och beflåder sine Åte Sæche Stamma och
 Afsket: Och ether någon Familie wote så smogh så Måtteligh

58.
 ingen aff samma Wapen ell någon Åte kommen wore/ som thete
 Sæche kunde beflåder/ så föreræde ether Målomannen eller Wärien så
 frame han icke sin egen Families Sæche beflåder: Men beflåder
 Målomannen stregte Sæche och icke hafwer någon närstole frän-
 de at deputerare ether til/ så förordnas aff Landj Marskalken en an-
 nan aff Adel thans stadh: Wore och någon behåffat medh Afskes
 Tienst/ så må han en annan thans Stadh deputerare medh sitt öpne
 Dreff och sine Sæche och stamme sampt Signete ell betreo.

Til thet Femtonde. Hwar Familie/ hon wari slag aff
 Mantal skat eller smogh/ hafwe icke meer än en stamme i sin Classe/
 och ware then en så gildj som then andre/ hwadh heller han står of-
 wan eller nedan: Och ingen stetta eller eale i Samquembdet/ vthan
 then som så the sinne ell Familie hufwud förordnat warder/ och
 han niute samma Rätt/ så länge then Afskedag eller Möde warer/
 medh mindre han för Siuldom eller annor laga Fersall skule sin Rätt
 medh sine Afskedwäners Sambegjelle på en annan transfererare.
 Alle andre stände på Golswet haal om sin Afskesæche/ och så ether sin-
 ne förordnade hufwud böra och ethga til ether som anten discuserer
 eller voterat warder.

Til thet Seetonde. Afskes Rätt hafwe sine Sæche
 främst i Ridderhuset för sine Embete och Wördighet skull/ ether the på
 Wäre wägnar något medh Ridderkapet hade at handla/ men inæn
 Selmma. Mäs Afskes Sæche/ hafwe Herrständer så högre
 banden sin Sæchen/ så wensfre/ Riddare och theas wedertlike Stän-
 det/ och så Swenneständer sin Sæchen så begge slidhet.

Til thet Smittonde. Men på ether wihi alle Ridder-
 kapets deliberationer och Omröstande thete bättre stiel och Ord-
 ning hälle måtte: Så wote Wij och Wäre Efterkommande con-
 stituera them ell Wäre Afskedag eller Möde en Landj Marskal/
 wagen och vthwalde aff Dp vthur stelswe Ridderkapet/ then Wij be-
 sinne at wara ether ell bequembd/ Dp och Afsket sampt Ridderkapet
 wäl wil.

Til thet Adertonde. Landj Marskalken skal hafwa
 E ii machi

macht at kalla Ridderskapet tillsammans / proponera och repetera hwad som aff Oss eller då Wäre wägnar blifwer anten Ständerne i gemeen eller och Ridderskapet ellena förestält. Förordna them Tijder och Tjmar til discurs och deliberation: Moderere discurserne och Taler: Förordna hwad som och enom heru länge och wäde han at gåa de effterläte: Näska them som sig immoderate förhålla: Beskalla at upläsa stämmerne och vota, Collationera them och låta strax genom Secretarium författa resolutionen och then offentliken upläsa. Låta för Adelen och referera thes resolution och nödorff: Hwad som och medh Wäre Tillsänd påbudet och slutit wärdet aff Ridderskapet / thet skal Landt-Marskalken exequera: och ingen skeddrikt sig at sätta sig thet up emot: medh thet Straff til gärande som beströfwat wärdet: Hwar och Wäre Stadsallare i Provincierne Landt-Marskalken och Ridderskapet Hielp och Hant den lina skok.

Til thet Nittonde. Landt-Marskalken skal eller den hwar sin Säte och Ridderskapet / och thet något thet öfwerträdhet på beordning Säte förwissa honom til sin Ort. Och och nu at ingen sig absenterar eller wäde hans förhåll. Effter som och ingen skal sig skeddrikt at uphålla / när han aff Landt-Marskalken kallas der wärdet: Låst hwar ingen macht at sammankalla Ridderskapet / thet Wäre special Tillsänd och Beskallning.

Til thet Tjugunde. Wäre områdander / hwar hwar Familie som jagde är sin Stämme i sin Classe eller Ordning / och hwar Classis hwar i becke Ridderskapet en Stämme eller Votum / så at becke Ridderskapet becke på trene Stämmer. Och wäde then me Classis så gild som then andre / hwar becke thet are många eller i Familier, och Ordningerne eller Classibus skal adras Stämmerne Wärdorff och then Wärdorff så som sigst Ridderskapet becke. Sedan collationeres alle trene Ordningarnas Vota, och becke den Wärdorff som trene Vota falla upp: then skal gilla / och then wäde på sin andr räkning.

Til thet Tjugunde och Förfte. Stämmerne under Fam-

59.
Familierna i hwar Classe eller Ordning skal then sambla / som främste Nummer hwar och besluter / och thet föräckt Jaar. Och sedan han then upräknat hwar / så os offentligen / huru många Vota hwar Wärdorff är tilfalle och then öfwerantwarte Lådn Marskalken / hwilken sedan collationerer then / och thet låter författa ett allment Beslut upp / och thet offentligen upläsa.

Til thet Tjugunde och Andre. Hwar Familie skal låte göra sig en Famillie Insegl medh blotte Wapnet / thet Nampn / som allenast skal brukas och allmenne Acters eller Riksdagere Besluta förseglingar: Och såttes thes Nampn thet hoos medh hans egen Hand / som i thet sinne förestår Familiens Nätt och Stämme. Samma Insegl skal til thet annat brukas / och thet någon thet wille misbruka / inter gälla eller komma någon til Præjudicium. Insegl må och aff Ridderskapet förtroos sig en / hwilken then wärdorff / och när någon Riksdag eller Möte beströfwat / så komme then samme skådes / och thet samptligen sine Ridderskap öfwerantwarter igen: Hwar thet der i thet sinne tilltroos then som thet til Familie Hufwens beordning. Hwar och förbemåtte Man laga förfall / så sende Inseglet medh sin Fullmacht thet andre Ridderskapen tillhanda.

Til thet Tjugunde och Tredie. Ingen tage på onnars Släkt / Nampn eller Wapn / han wäde lefwandes eller och död / och confundere så många Ridderskap / thet then becke Tillsampt / som thet först hwar upläse.

Til thet Tjugunde och Fierde. Then Dag allmenne Möte sker / och sådant blifwer lungtord / thet wäde sig igenom Trumpeter eller andre Teln / så skal Landt-Marskalken sampt alle constituerade Hufwuden för Familierne samblas på Ridderskapet / och thet sållas i Ordning / effter som thet hwar Säten och Stämmerne til / tre och tre på becke / och thet medh marchere och thet process thet Ridderskapet på Slottet in och Wäre förmal: Således at Landt-Marskalken hwarandes en Stad i sin Hand / går allena framst / honom så effterfölle thet off Herreskändet / tre och

tree/ effter som the hafwa Särben till: Näst på them följde Riddare och Riddare mederlyste / och så Swennene hwar effter som honom Lotten eller Instriffningen tilordner stit Ruum på Riddarhuset. Och när och så tåckes/ at komma på Rikssalen till sådes stole the sampt. lian convocera Of the in på Effterföljande sätt. Nemligen / at Wår Marskalk går främst. På honom följer Wåre Hoffmannar/ sampt alle the off Adl som icke hafwa Särben och Stämme tree och tree. Ider oppå år Lande/ Marskalken allema/ sedan effter honom tree och tree off Swennene. Ider näst Ridderskapet och the mederlyste/ och så Friherreterne/ the oppå följer Öfwerne som Särben the hafwa: Och the näst för Of Rikssalen Adh/ och alle the effter som the Särben hafwa/ så at the som mederlyste stiter / går främst / och först intager stit Särben på Rikssalen / som honom tillhörende är wiß off Lande/ Marskalken/ och så hwar effter annan: Wår Marskalk stannar mite för Ständerne: Men Lande/ Marskalken tager stit Ruum mite för Ridderskapet. Och på samme sätt beledbaga the Of wihur Rikssalen igen. Men the Of icke stitwe rådesa compare- ra, så gånge zomet på Rikssalen / och tage the in hwar stit Särben och förmåne hwar Wij them och andre Ständerne genom Rikssalen Adh hafwa at proponera eller medh them tractera låta. När och Wådet stitwe / stole Ridderskapet i samma procelis thet gå off Skotten och in i Riddarhuset/ och thet taga Beslut off Lande/ Marskalken/ hwarå Juma the stole stit inålla til deliberation.

Til thet Tiugunde och femte. Såsom om Särben och Stingen sagt är/ så stit the och hållas medh Underkrifft och försegling / at Lande/ Marskalken försegla och underkriffta Besluten och affskeder främst eller näst Rikssalen Adh: Sedan the off the stitwe Ordning. thet näst the off the amre och så the off the stitwe: Och hwar Familien effter som berörs Särben och Stämme medh sig. Och hwar som sådes blifwer affhandlat och gjort binda/ så stitmarande som nämmande: Och thet någon stitmarat måra tillåta och bruka sin Rikssalen/ more icke mederlysten the andra/ och hafwa aldrig tått at prætendera någon stitmarat.

Til thet Tiugunde och Siette. Och ändoch Wij för godh Ordning Ruld och all confusion til at vnderstå / således hafwa melat förordna om Ridderskapets Ordningen och Särben oppå Riksdagen och Rörben: Så stole doch sådane Ordningar / Särben eller Stämme magens Tienst/ Embete/ Kall eller Doga komma til meens/ wihon warda ellet respecterat som han är Man til/ och hans Doga/ qualiteter och andre Orsaker hwarom och enom tillgane.

Til thet Tiugunde Siunde. När som of Riksdagen är endat/ och Besluten vnderkrifft/ så stit Lande/ Marskalken accompagnerat aff twå wihaff hwar Ordning/ sampt Ridderskapets Secretario gå up i Wåre Cangelis/ och thet öfweranmorda Rikssalen Cangelis/ Besluten vnderkrifft och förseglae/ och sedan tråda in på Riddarhuset igen: Och wih alle Ridderskapets närvaro solenniter affdanka/ affläggandes sin Stoa/ och öfweranmordandes alle Acter som passerade år/ recensiffni: Hwille stole förmaras i Ridderskapets Cangelis/ och thet inläggas off Lande/ Marskalken/ så och någre honom i thet stane tilordnade aff Ridderskapet.

Ibetta hafwa Wij/ som förbemålt stit/ nådigest förordnat/ effterläte och affsate Wåre älskelige Rikssalen Adh/ Ridderskap och Adel/ och wele/ ac thet hwar effter hållas och effterkommas stit. Och til uttermehra wisse hafwa Wij thet medh egen Hand vnderkrifft/ och witterligen kien hängia Wåre Secret hwar nedan före. Datum

Stockholm the stitwe Jomij. Ider effter Gudh Sono
Wörde/ tre Tusende Serhundrade Tiugu
och Siette.

GUSTAVUS ADOLPHUS.

*Engher
Dening*

Wü Gustaff Adolph / medh Gud
Nåde/ Eweriges/ Gøthes och Wendes Ro-
mans Storfürste til Finlandh / Hertsogh vthi Estland och Carlen/
Herte vthöfwer Ingermanlandh / etc. Gøre witterligt / at effter
som Wår ährliche Ridderkap och Adel hafwer sig in för Os-
verdanligen bestårat öfwer ther Sielsswäld / så och annan Orde-
ning / som hooa theras Hoffolet och Dienare dageligen meera inryt i
Gemiuteligen betändes / at Wij ther öfwer förordnat godh Orde-
ning Bøcher Kassa och sådane affhielpa wille / så aldennund Wij ther
tas ödmuete åstundan Käligh a lätne: Thesföre hafwe Wij the för-
nämste Siel öfwerwåget / och thesföre förordnat och stadgat / såsom
Wij här medh förordne och stadga / som föllet.

Til thet Første. Hvilken Dienare som sætter någon
Adelsman tiens / och tager Löhn för en ressch Karl: Han skal wa-
ra förpintet / at achta och rotha sin Huusbondes Hæd: Förwår-
ret sig någon här vthi för Lætt och Waanmodh Kuld hafwer för-
wårlet sin Åhrslöhn under sin Huusbondes och förre vthi Adels-
tiens förreth Dæst.

Til thet Andra. Hvilken Dienare som medh wille liden
vårstare sin Huusbondes Hæd eller Fogh på Fogh eller Kærset liden
me straff at som en Skelm och Eronnes etrogne Dienare til Halsen
effter Krigsarschlarne: Fördæstmar han sin Hæd och försummel-
het wate på tiensken eller hemma / eller fördæstmar något aff Fogh
id vpræte sin Huusbondes Skatton medh Penningar / om han then
dader eller medh Tiens och Krepp / om han vpræter Kær / och si-
li måtte medh inam genom Fingar.

Til thet Tredie. Ingen Dienare han wate skal Karl el-
ler Dreng liden vpræte sin tiens / anien på warande Fogh eller när Wår
string eller Fogh påbindes men ther någon sin Tiens och wate wate
har til siensken sin Huusbondes tiens Wæst for an hans Åhrslöhn
eller och Wundringen påbindes: Siger någon vpræte sin tiensken an-
lunda eller i endh / wate icke thest minde plæstigh at tiens. Och

ther någon för sådan Orsal Kuld sin Tiens förlopte / han må aff sin
Huusbondes förfölics / såsom en stochtiagh Dienare och Skelm.

Til thet Fierde. Ther och någon Dienare fordrar sin
åhrliche Affstedh i råttan endh / id må then ingen söntes / myckit min-
dre någon wågres medh Wäld längre at tiens / an som stadgat är /
Huusbonden och Dienaren emellan / ey honom hans åhrliche Paf och
Affstedh förwågres: Och ther någon medh Skäl klager öfwer sin
Huusbondes / id Killes och medh Lagh och Ræet.

Til thet Femte. Ingen Dienare han wate sig Karl el-
ler Dreng / then ther öfwer tijo Åhr är / antages i Tiens aff någon A-
delman / som icke bewisser medh sin förre Huusbondes redelige Paf /
huru han tiens och förloff belommie hafwer / så frampt han eliest til-
förende i Tiens wate hafwer: Tager och någon Adelsman annorlun-
da en Karl eller Dreng an / och kommer sedan någon som klagar / at
han medh ominne ifrån sin förre Huusbondes år kommen / id lefweres
res icke allenast Kaelen eller Drengen tilbakar til sin Straff / vthan
och then honom antager / bøde til Ridderhuuset 50. Daler: Och ther
then som Dienaren mist hafwer / icke klager eller gifwer sådane tillkän-
na vthan siger ther siilla til / och sådane framdeles befinnes / at han
hafwer mist hwar Dienaren år kommen / id bøde han i listamåtte 50.
Daler til Ridderhuuset / och thesse Bøcher krefwes vthi vthan alla
Nader.

Til thet Slette. Finnes och någon Adelsman så ober-
dænde / at han gifwer then Paf och godh Affstedh / som illa tiens haf-
wer / och således försalftar sin Wiensbørdh / han vpræte then andre /
som sådane år til meen all vndfängen Skadha / och bøde an id til Rid-
darehuuset femtjo Daler / och thesse Bøcher krefwes vthan alla Na-
der.

Til thet Siunde. Och på thet en pare Sielsswäldige
icke måge tagda sig tilfalle at beståne hteres Öfladighet medh någon
Wår och Eronnes Tiens / id wete Wij här medh förbudie hafwa /
Wåre Dienare / enkanterligen Wåre Krigsbetahl öfwer Kættare och
Knechier / at the icke heller antaga någon Adelsmans Dienare under
3

sig /

slagh/ medh mindre han betogert medh sin Huusbondes Posh/ thet han
ordenligen slagh ifrån honom skilde hafwer: Iher ock någon Adels-
mans Tienare/ som ifrån sin Huusbonde förlöper medh omtane/ luns-
ne effter thetne Dagh skida sig ibland Wåre Krigssold/ och han
förfölles ordenligen/ så blifwe sin Huusbonde/ thet sådant bewijses/
vshantwardat igen/ til sit tilbörliche Straff.

Til thet Ottonde. Wij hafwe i lista mårts nådigest
vnde Wårt Ridderskap och Adel thet Råte/ at thet någon effter thet-
na Daggh/ förskrifwe hit Jnriskes nogen vshändst Tienare/ Karl el-
ler Dreng/ och skaffade honom eller thet hit in til sin Tienst/ han skal
ock allenast måge nitia förbemålte Tienares Arbet och Tienst til go-
de/ och samma Karl eller Dreng hafwe icke mact at wårta Huus-
bonde hit Jnriskes/ myckit mindre låta slagh off andre tubbe/ för-
than Huusbondens egen gode Wilie och Samtycke: Men är nå-
gon som icke wil längre tiens/ han tage sit redelige Afskedd off sin
Huusbonde/ och förfoge slagh å thet vshrikes igen: I detta hafwe Wij
så förordnat/ och wile at thet medh allmact hållit och effter-
kommit warder. Iher hwat och en wett slagh at off-

terckta och för Rada taga til wara: Gifwet på
Wårt Kuninglige Slen Stockholm den
13 Junij. Åhr 1626.

GUSTAVUS ADOLPHUS.

62.
Desse alle förestreffne Privilegia, således författa-
de och på Pergament skreffne/ hafwe Wij besunnet medh
Wårt S. högskådade lare Hersaders hand vnderstreffne/
och medh Hans Mayst. Segel betråffade; Hwarföre Wij thet och
här medh och i detta Wåre åpne Bressa kraffe på thet bästa sate con-
firmara och stadfäst; Och wele Wåre älsfelige Riksz Råd och Rid-
derkap/ Grefwar/ Friherrar/ Riddare och Swärmer/ Frisborne
och Frälscmän/ så och theres Effterkommande/ medh these och alle
wålsångne Priviligier/ frisheet/ rättigheter/ herligheter och immu-
niteter hålla och förswara/ och icke tillståda at thet eller theras Eff-
terkommande här emoot må ssee något meen eller inrång. Förbiu-
dandes här medh alle Wåre Embetsmän högre och lägre/ at göra nå-
got här emoot medh Wårt hembd och onåde. Til yttermere wisse/ at
Wij theta ale/ som förbemålte står/ wele fast och oraggeligen medh
mact hållat hafwa/ och icke tillståda at något må ssee här emoot/ I
hafwe Wij satt Wårt Kongelige hand här vnder/ och westerligen lå-
ret hängia Wåre Insegl här nedan före. Aaum på Wåre Slen
Stockholm den Siunde Decembris. Åhr effter Christi Wörd/ Tre
Tusende/ Serhundrade på thet Jyretijende Fierde.

Christina.

Här oppå föllet PRIVILEGIUM och Früheten på
Ridderskaps och Adelsns Godz ochom Fretymislen/ sampt på
Grefwe/ och Friherreskapen vsh contributioner och vsh
skiffning; emoe Cession och offerdande off Tullfrisheeten
i Swerige och Finland.

I ij

Wij

Mä Christina / medh Gud: Nådhe/
 Sveriges / Göttes och Wendes vthkoradhe
 Drottning och Rikshövdinga Storskurstinna til Finland / Hertiginna
 na vthi Estland och Carlen / Fröken öfver Ingermanland / Öfre
 wittetliget / at effect som Ds älskelige Wäre och Rikshövding Ridd.
 derkap och Adelen / hafwe ibland andre sine anlägenheter Ds vnder-
 dänigst fördraget och gifwit tillänna / at ändock theses Landhögds
 hade varit aff ålders tids befrihet ifrån Chronones besvär (vthan
 om the fall som ständerne äre förbundne vthi / at följa Konungen och
 Rikset til vndsättning) och Hans Sel. Majest. Wäre älskelige högh-
 ädrade färe Hertsader i sine den 8. Octobris Anno 1617. Upsala vth-
 gifne Privilegier sådant enkamertligen hade stadfäst / icke allena
 på the frälsegods inman fredymillan / vthan och the vthan före och i
 gemeen / at icke stolt besväras medh dagemärcken / gårdar / försätter / icke
 så och andre förster och vnderliggande besvär / så at the sielfve them liest
 at Ridderskapet til thes Privilegij execution / och theses hafvande
 fristrets oerubrade notatione samma lunde / Särdeles på the gott
 som vthan om fredymillan äre belågne / och the sigg belågne och blifva
 medh gårdar salpetter och bygningshjelpar / dagemärcken / höfver och
 så och andre förster och vnderliggande besvär / så at the sielfve them liest
 heller inter hafwa at arholuta / och at theses Landhönder i så mätro
 Wäre Jougder / Jougderiemare och Landymän sampe theses libili-
 turer och vnderhafvande blifva dagellien och vnderbundom vthan
 någe Wäre gott / planade och illa mottagene / ödmufligen be-
 tra / the Wäre theses Landhönder / så vthan som inman fredymillan
 the sådant besvär allernadigst besvira och exemptera vilde. På
 samma sätt hafwe och the aff Grefve och Friherresländer / som aff
 Wäre högh ädrade färe Sveriges Konungen the medh äre be-
 drade och medh Grefve och Friherresländer / vnderdänig
 lita Ds vthan at chura vil the hafwe gode donationer på sine Gref-
 ve och Friherreslän / listu li hafwe the at här til blifve vthan
 verat / at theses vnderlän i Grefve och Friherreslän / så i theses

63.
 Rikning / som contributioner, The andre Stätt och Crono äre
 bleffne liste häldne / och listu mottagene vthan vthan vthan
 de som medh special Privilegio exempterade äre : Hvaraff och
 thes följat at / at the såsom Herrar och Huusbönder listu hafwe höft
 at nintat til gode / Bediandes alls ödmufligen / at theses vnderlän
 ter i Grefve och Friherreslän the andre frälse i vthskrifning och
 Landhjelpar listu göras måtte. Och på the / hvar Ds älskelige
 Wäre älskelige Rikst. Ridd. Ridderskap och Adel vthi theses theses
 vnderdänige böner och åstundan allernadigst at gratificera / Ds och
 Cronan listu icke måtte see någon affgång i väre årlige inkom-
 ster : Ty hafwe the på förbemänte fall / at Wäre Ds theses ödmufla
 begäran / vilde beqvema / tilbude at vela Ds och Cronan i samme
 stadt afftrada the aff framfärne Konungar mildeligen gifne och vnd-
 sänne / så och här til öfrade och nutne Privilegium på Tullfriheten
 vthi alle the godz och varur som the eller theses Effectkommande / an-
 ten föra in eller vthur Rikset / eller vthända eller införskrifva / så at
 the Ds / Wäre Effectkommande Konungar och Cronan må och
 skal tillmāra / och när någon skäligh Tull eller Accise ordentligen blif-
 mer pålagd / på the varur som in eller vthurkes föra / at is Wäre äls-
 kelige Rikst. Ridd. Ridderskap och Adel / vthi Ds och Cronan gö-
 ra och gifva hvar andre Sveriges Inbyggare och Vnderlän blif-
 mer medh skal pålagd / förbehållande sig icke desto mindre i commer-
 ciernes frihet the privilegium / at måge vthan treen eller hinder /
 så här efter som här til köpslaga medh fremmande anten köpandes aff
 theses / eller til them sållande sine varur / eller och hvar the aff sin aff-
 mell / Landborantor eller förlänningar hafwe eröfrat / at vthsteppa och
 släb til gode forpette / eller och at införskrifva eller vthurkes vthsteppa in
 föra låta til sin tarff och behoff / såsom theses the särdeles är vnde-
 här til nutte / och sielfve privilegierne vthvise. Thenne Wäre äls-
 kelige Rikst. Ridd. Ridderskap och Adels vnderdänige bön och be-
 gäran / hafwe Wäre medh nåder hörde och vthgaf. Och ändock Wäre
 låte vara och bestå i sine väre / hvar Wäre eller the kunde hafva på
 the ene eller andre stadt at såha the vthi : Men efter ty theses ödmu-

I in miuse

Sweriges Rikets Råd / Ridderkap och Adels
Cession på Tullfriheten.

Wij Effterkrefvne Sweriges Rikets
Råd / Ridderkap och Adel / Grefvar / Fri-
herar / Riddare / Swenner / Friherne och Frälsmän / Öfver-
terligt å våre egne och våre Medbröders wagnar / at effter som then
Stormächtige Furstinna och Fröken / Fröken Christina / Swe-
riges Öfver och Wendes veförade Drottning och Arsfurstinna /
Storfurstinna til Finland / Hertiginna vthi Estland och Carlen /
Fröken öfver Ingemanland / ic. Vår allernådigste Drottning
och Fröken / hafwer oss sonnerlig gunt och nådig bönägenhet til
vår Seänd / och på våre underdånige anhöllande / bön och begäran /
allernådigh betillat och samtyckt / så och gunstligen förklarar vår
Privilegium och Frihet på våre Landbögar / som ligga vrom fred /
miljen / at blifwa här effter vndanagte och betillade för alle gårdar /
solepeter och bogningshjelpar / förklarar / dagwårder / hufvud och
andere sådane extraordinarie och omisse effter handen och off hvar
handa orsaker / intigane befvär / Såsom och vnde och effterlåtit Gref-
var och Friherren / at niuta Frälserätt och Frihet i vthfrif-
ning och contributioner. Nämbligen / at swara til halffparten en
andere Skatt och Cronobönder / at wij vår råttighet desse bätte må
ge kunna jemna. Och thena alt medh sådane förbehåld / at vår Hen-
nes Kongl. Majst. och Cronens tarff och nådig fräls / wij
jämte andre Ständer sådane i swerilägga och effter Sweriges Lög
och hvarvare Privilegia / i the fall som Lagen säger i Konungaböcker
och i Capitulet / thet våre thet til contribuera måge. En
thetta och hvarvare mectant bätte förklarar vthi Hennes Kongl.
Majst. eget Privilegium och vthgiffne Bref wårare å vthgiffet och
bestirkt. Så på thet thenne Hennes Kongl. Majst. hvarvare
och gunstige affsättning aff Os nådeligen må skänka / enfannerligen
medh tacksamhet allmenneligen at bette / thet wij för oss för
Hennes Kongl. Majst. stora nåde och bönägenhet medh vnder-

65.
nig medning: Sedan / at wij icke fölle at förminsta Hennes Kongl.
Majst. och Cronens Inrader / vthan såsom tregne Råd / Tienare
och Vnderfättere them heller trogta effter / på behörige sätt at förme-
ra / så wisda Os anslår / och vthan våre stora præjudicio Res kan:
To hafwe wij öfverlagde thetta åhrende medh största flit och åhoga:
Och til ere teckn aff vnderdånigh tacksamhet / hafwe wij bestirkt och
föraffredat oss emellan at vplåta och afftråda / effter som wij i thetta
vår öpne Brefs krafte / Hennes Kongl. Majst. thet effterkom-
mande Sweriges Konunger och Cronan / på våre och våre effter-
kommandes wagnar / cedera / vplåta och afftråda then Tullfrihet /
som oss effter Privilegierna aff ålder in til thenne dag hafwer eila
stade och aff våre försäder och oss år nuten werden / vthi the gods och
warur / som wij oss vår Afwel / Landboränter eller förlänningar haf-
we at vthsteppa och förpitta / eller och til vårt behoff vplåpa eller in-
förstifwa och föra låta / så at then här effter skal tillwåra Hennes
Kongl. Majst. och Cronan / hon hafwe sitta namn aff Tull / accijs
eller annat sligt på alle våre gods och warur som vthrikes inkomma
eller vthsteppes: Och medh thet förbehåld / at wij i så måtto måge
niuta then frihet och rätt som andre Swenske och inländske vthi en
ställig och ordenlig Tull eller accijs nitte och bruke och icke bäre
i någor måtto medh Tull eller accijs blifwa befvärade: Sedan / at
dette icke wårdare vthfradics ån til Tullfriheten / och oss alltså thet an-
dre Privilegiumet at löpslaga medh fremmande så väl som inländs-
ke / så och at steppa vårt gods vth / och inrikes effter vår tarff och be-
hoff / blifwer förbehållit och ehindrat. Och effter som Hennes Kongl.
Majst. oss allernådigh hafwer lofwat / at wela medh thet öfrige betta-
ra och conservera: Hwarvare förklare wij här medh förbemälte
vår Tullfrihet / at här effter föllia Hennes Kongl. Majst. och Cro-
nan / och oss at wela en ställig Tull och accijs här effter jämte andre
Rikens Inbyggare / Hennes Kongl. Majst. och Cronan gods-
willigen gifwa och vthgöra. Til yttermera wijsa at Wij thet så
ledes Fri- och godwilligen betillat / lofwat och tillagt hafwe / och
tryggeligen wela hafwa fullbordat och effterkommit oss Os och Vår
effter.

effektkommande: På hafwe Wti som på ehenne Nijf dagh hafwe war
 rit församblade/ thetta medh Wäre händer vnderkrefwet och medh
 Wäre Signoter försegla läter. Bistwet och Krefwet i Stockholm
 den 7. Decembris Anno 1644.

Pet Drabe/ Brestwe til Wi-
 singhårdg.

Jacobus De La Gardie.

Carl Carlsson Eyllenhielm Friherre
 til Bergamara.

Axel Örenstierna.

Gabriel Örenstierna / Friherre
 til Mörby och Lindholmen.

Johan Skotte / Friherre
 til Duderhof / Räder.

Marthias Sop.

Carl Bonde.

Ate Axelson.

Erich Noamz

Per Sparre.

Thure Bielte.

Knus Post.

Lars Kagg.

Hindrich Fleming pro tempore Landt Marskalk.

På Drabernes Brest-
 wet til Ringe-
 borg weget.

Wti Brestwetens aff
 Rastbergs ställe.
 Schwaner S. Vener.

Magnus Gabriel De La
 Gardie Brestwet
 til M.

Erich G. Leijonhufvud.

På Brestwetens aff
 Thure weget/
 Gabriel Örenstierna
 Brestwet til Mörby.

Gustaf Öre Stenbäck/
 Friherre til Drefen
 och Kronedeck.

Ate Erichsen Öre
 sterna.

Wti Brestwetens aff
 Rastbergs ställe

Johan Eyllenhierna.

Gustafus Skotte L.L.L.
 Carlstath.

Erich Sparre i Brestwet
 til Ringe ställe.

Wti Brestwetens aff
 Rastbergs ställe

Sum

Knus Elliehöf.

Per Arlanson.

Sevedh Dään

Lars Fleming i Rymn-
 gens ställe.

Hans Kyle den yngre i
 Forstenas ställe.

Herman Selming i Krus-
 sarnas ställe.

Erich Fleming på Fle-
 mingarnas wezna.

Hans Kyle.

Henricus Fleming i Öhl-
 linstiernans ställe.

Knus Ellie

Jöran Sparre.

Ate Hanson Vissparre.

Erich Åleson Soop.

Christen Bonde.

Gustaf Waner.

Hindrich Horn.

Jöwar Nilsson.

Hornar af Randas ställe/
 Gustaf Ribbing.

Elas Stiernsteld.

Thure Thureson i Post-
 sarnas ställe.

Erich Ribbing.

Gustaf Leijonhufvud.

Adolf Herman Wrangel.

Johan Rosenhane.

Erich Carlman.

Jöns Olofsson.

J Erusene aff Elghammar/
 ställe/ Jöran Sparre.

Gustaf Krabbe.

Elas Bieltensstierna.

Sven Wod.

Johan Berndes.

Marthias Wiff.

Carl Hård.

Johan Wänesteld.

Nils Elliehöf.

Carolus von Schele
 ding.

Jesper Nilsson
 Krus.

Anders Jespersen
 Krus.

Johan Vstul.

Welder Bernstede.

Christophers Grup.

Måns Drnefnghe.

Andres Stuart.

Axelius Torn aff Stedebo.

Lorenz Creus.

Magnus Drake.

Elaes Blarne.

Carolus Pauli Zacha-
 riz.

Johan Sidhansf.

Carl Henrich Wrede.

Jacob

Jacob Claesson Dgle.	Welchior v. Falkenberg.	Per Särde
Per Biskar.	Jöns Rosenstråle.	Swane Rosenstråle.
Claudius Nilamb.	Olof Bure.	Axel Dötta.
Peter Kruse.	A. Elerds Adde/ Marthias Wff.	Broms Gyllemers.
Jöns Gyllensparre.	Hans Strijf.	Ericus Geer.
Jacob Jorbes.	Hans Kottirch.	Hans Wänson Oliveblad.
A. Jacob Linde Adde/ Thöms Langman.	Georg Stiernhielm.	Jöran Armstöld.
Mas Thömsen.	William Philip.	Thöms Langman.
Johan Jönson Hård.	Jacob Lönnstöld.	Jöran Partul.
Michl Jordan.	Elas Claesson Stalm.	Esfre Adde Cron.
Jöran Armstöld.	Elas Planing.	Peder Petersen Gyl lmar.
Johan Sjömerströme.	Andres Gyldestor.	Anders Svensk.
Johan Ericksen Zyngren.	Jögen Edde.	Lovys de Geer.
Joachim Frankhe von Reseneck.	Georg Grönbach.	Jacob von Cronst.
Elas Gille.	Petrus Rosenstöld Junior.	

H. K. Adap.⁹

7. 67.
Nådige Resolution och För-
klaring på the beswär/*Postulater* och Klage-
puncter som aff menige Rikszens Allmoge/som till dene
beramade och nu wäländade Riksdagh här i Stockholm hafwe
församblade warit/ ingifne och H. K. May.⁹ i vn-
derdånigheet andragne äre.

Åhr M. DC. XXVII.

Tryckt i Stockholm.